SAYISI HER YERDE
5 KURUŞ
6 Mayıs 1938
PAZARTESİ

SON TELGRAF

Sayı: 418 — En son Telgrafları ve Haberleri veren Akşam gazetesi — Telefon No. 20827 İst. Nuruosmaniye caddesi.

SAĞLIK KUPONU

Bu kuponun yirmi tanesini toplayıp idaremize getiren okuyucularımız SON TELGRAF'ın birinci sınıf mütehassısları tarafından meccanen tedavi edileceklerdir. Kuponlar, her gün idarehanemizde değiştirilmektedir.

Hitler, Çek mes'elesinin Almanya lehine halledilmesi için İtalyanın yardımını istedi.

Napolide manevralar devam ederken, Hitlerle Mussolini zırhlıda beynelmilel vaziyeti müzakere ettiler.

Çekoslovakya ve müstemleke mes'eleleri halledilmeden Almanya büyük devletlerle hiç bir müzakere ve itilâfa yanaşmıyacakmış

Küçük Antantın kararları üzerinde mühim rol oynıyan Yugoslavya Başvekili Stoyadinoviç

Küçük İtilâf Macaris'anla Anlaşıyor

Belgrad 6 (Son Telgraf) — Küçük İtilâf konseyinin bu defaki toplantısında verilen kararlar arasın -

(Devamı 6 ıncı sayfada)

ŞAYİET:

Çekoslovakya haricî siyasetini değiştirecek olursa..

Almanya, Südetleri kendisine ilhak etmekten vaz geçecekmiş

İtalya Kral ve Veliahdi İtalyada yapılan bi rresmi kabul esnasında

Napoli 6 (A.A.)— Havas ajansı muhabirinin iyi haber alan bir mem badan öğrendiğine göre Hitler Çekoslovakya haricî siyasetinin, Çekoslovak - Sovyet ve Çekoslovak - Fransız itilâflarının tahfifi ve im-

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Çekoslovakyada:

Müsademeler Tevalî Ediyor

Prağ 6 (A.A.) — Zatek'de polisle Südet partisi arasında bir arbede çıkmıştır. Resmî bir tebliğe göre Alman mağazalarında araştırmalar yapan polis memurları gamalı haçlı bazubendler bularak müsadere etmişlerdir. Mücrimler isticvab edilmekte iken halk polis merkezi -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Anahtarı Atatürk'e teslim edilmek üzere olan Selânikte Büyük Şefimizin doğdukları hane

Başvekil ve arkadaşları yarın sabah şehrimizde

Ankara 6 (Telefonla)— Başvekil Celâl Bayar, bu sabah Büyük Şefi ziyaret ederek veda etmiştir.

Celâl Bayar, Rüşdü Aras ve refakatlerindeki zevat ile bu akşam ekspresse bağlanacak .hususî vagonla İstanbula hareket edeceklerdir. Heyet bir gün İstanbulda kalacak .ve pazar akşamki ekspresse bağlanacak vagonla Belgrada hareket eyliye - cektir. ...

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Hataylılar İçin

Hükûmetimiz yeniden müessir teşebbüslerde bulundu

Mümessil Garo diyorki: "Hatayda Türk ekseriyetinin isteği herhalde yerine getirilecektir."

Ankara 6 (Telefonla)— Ankaradan Hataya dönmekte olan Hataydaki Fransız delegesi Garo, Adanada Ulus muhabirine vaki beyanatında bilhassa demiştir ki:

— Evvelâ size şunu söylemek isterim ki ben bir Türk muhibbiyim.

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Ulu Şef

Dün Ankarada bir gezinti yaptılar

Ankara 6 (A.A.) — Reisicumhur Atatürk dün öğleden. önce otomobille şehir içinde bir gezintiden sonra Orman çiftliğini teftiş buyurmuşlar ve öğle yemeğini orada yemişlerdir. Atatürk yemekten sonra çiftliğin .muhtelif müesseselerini. gezerek akşama kadar vakit geçirmiş ve geç vakit köşklerine avdet. buyurmuşlardır.

BUGÜN

— 1 —

Marmara alevler içinde!.

YAZAN: **Rahmi Yağız**

Büyük Harpte Marmaraya giren ve aylarca akılları durduran maceralarla Osmanlı deniz ticaret filolarını perişan eden esrarengiz tahtelbahirler: B 7 — B 12.

Büyük tetkik, anket ve salâhiyettar zevattan toplanan notlarla hazırlanan bu romanı iki İngiliz tahtelbahirinin maceralarını çok güzel bir üslûpla anlatıyor. Her denizciyi meşgul edecek olan bu tefrikayı takip ediniz.

— 2 —

AHRETLİK KIZLAR.!

YAZAN: **Nezihe Muhiddin**

Değerli romancımız Nezihe Muhiddin'in en güzel eseri de - başladı.

Heyecanla takip edeceğiniz bu romanı hayatın en karışık safhalarını ince görüşlerle satırlarında toplamış bulunuyor!.

— 3 —

Otelin Namusu

YAZAN: **Mahmud Yesari**

— 4 —

KOCALARI EVDEN SOĞUTAN ŞEYLER NELERDİR?

ANKETİ YAPAN: **SUAD DERVİŞ**

— 5 —

Tabiattan kaçan ressam

YAZAN: **ELİF NACİ**

— 6 —

Istanbul ve Plâjlar

YAZAN: **REŞAT FEYZİ**

— 7 —

Türkiyede kaç Safiye var?

(Reportaj)

YAZAN: **NUSRET SAFA COŞKUN**

— 8 —

Eski ve yeni Hıdrellez

YAZAN: **M. SÜLEYMAN ÇAPAN**

BUNLARDAN BAŞKA: Serdengeçti, Bürhan Cevat, N Delikalem'in fıkralarını ve birçok enteresan yazılarını — Son Telgraf sütunlarında bulacaksınız.

Yarın:

Osman Cemal Kaygılının güzel bir reportaji
Nüsret Safa Çoşkun'un nefis bir hikâyesi

Almanyanın Orta Avrupa ve Balkanlardaki vaziyeti

İNGİLTERE, İTALYA VE JAPONYANIN FAALİYET DAMARLARI VE ALMANYA

Almanların yakından alâkadar oldukları Tunanın Peşteden görünüşü

Ankara 5 (A.A.)— «Deutsche Allegemeine Zeitung» da «Tuna istikameti» başlığı altında şayanı dikkat

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

150 likler

Bu yıl af edilecekler mi?

Bu sabahki Tan gazetesi, Antakyadan aldığı şu haberi yazmakta - dır:

«Yüzelliliklerin on beşinci Cumhuriyet yılı münasebetile yakında affedilecekleri duyulmuştur. Bu haberi Halepten geçerken Suriyeli

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Rusya Almanya Münasebatı

Moskova 6 (A.A.) — Yüksek Sovyet meclisi, Merekalev'u Sovyetler Birliğinin Almanya nezdinde tam salâhiyetli mümessili olarak tayin etmiştir.

Günün Vodvili

Garib: Herkes müdafaada ?..

Yazan: SERDENGEÇTİ

Son zamanlarda dünya gazeteleri tekrar silâhlanma yarışı hakkında haberler veriyorlar. Hakikaten dünyaya garip bir hal ârız oldu: Her nerede siyasî bir müzakere filân olunca ortalık kulak kesiliyor, göz kesiliyor. Fakat müzakere ister müsbet bitsin, ister menfi. Fakat biter bitmaz bütün milletler hep birden bir daha silâhlanıyorlar!

Baksanıza, yine Amerika 46 büyük harp gemisi daha, 950 tayyare daha yaptıracakmış. İngiltere, Fransa, Almanya, velhasıl bütün Avrupa Asya, Amerika milletleri müdafaalarını boyuna kuvvetlendiriyorlar....

En garip tarafı: Bütün bu silâhlanmaları hangi millete sorsanız şunun için yaptığını söylüyor:

— Müdafaa için!

Herkes müdafaa için silâhlanıyor! Pekâlâ

Fakat, Allah aşkına, bütün bu müdafaa silâhlanmaları niçin? Hücum edecek kim?

Galiba, bütün dünya milletleri bu müdafaa silâhlanmalarını yapmasalar hücum edecek şeyden hakikaten fena korkuyorlar. . .

Zira hücum edecek şey hakikaten korkunç birşey: Rahat!!.

* *

BİR MİRASYEDİ İZDİVACI!.

Demek nihayet propagandalarda mizahın kıymeti anlaşıldı:

Baksanıza, muhterem ulusal ekonomi ve arttırma kurumunun gazetelerdeki ilânlarına; şöyle deniliyor: . ...

— Türkiye, şekeri en ucuz yiyen memleketlerden biri oldu. Türkiye ayni zamanda çeşitli yemiş memleketidir. Şeker ve yemişin izdivacından reçel ve şurup doğar!.

...Hemen Cenabı Hak bu çiftleri mes'ud ve müteyemmin etsin.

Ama, bu mes'ud izdivaçta ne var ki bay şeker iyi, iyi olmasına..

Fakat şu bayan yemişin anasının nikâhını istemesine ne buyrulur?!.

★ ★

BİZ ONU HALLETMİŞİZ!..

Nevyork psikoloji servesi şafinin ne dediğini okudunuz mu?

— Korkudan kurtulmanın çaresi korkulan şeyi yapmaktır! diyor. Muhterem psikoloğun söylediği çok doğru. Arkadaş! Bak biz de ayni çareyi kullanıyoruz: İstanbul sokaklarında yürüyoruz!!..

★ ★

YANLIŞ GÖRMÜŞLER!.

Bir okuyucu gazetelere şikâyet mektubu yazıyor. Bu zat muhtelif şehirlerin arasında birçok seyahatler yapmış. Bilhassa .meşhur olan bulgurların nasıl yapıldığını merak etmiş. Bu zat diyorlar ki:

— Gördüğüm manzara çok pisti. Bulgurlar çok pis ve çöplerle dolu bir dere suyile yıkanıyor ve yine bu su ile kaynatılıyor Ayrıca, renk versin diye bir de boya karıştırıyorlar!.. ...

Af buyursunlar amma, muhterem okuyucu yanlış görmüş olacaklar. Olur a Zira, bu muhterem okuyucunun verdikleri izahata bakılırsa bulgur değil, nasıl pasta yapıldığını görmüşler!!. . .

Yeni malî yıl faaliyeti

Bu sene İstanbulda hangi yollar ve meydanlar yapılacak?

325 bin lira sarfile asfalta çevrilecek veya baştan yapılacak yolları yazıyoruz

Büyük bir umran ve inşa faaliyetinin basamağında bulunan şehrimiz belediyesi, bu malî yıl içinde İstanbulda yapılacak olan yollar ile açılacak meydanları tesbit etmiştir. Bu maksadla büdceye 325 bin liralık bir tahsisat konmuştur.

Belediye fen heyeti de, bu sene yapılmak üzere 400 bin liralık yol inşaat projesi hazırlamıştır. Yolların inşası için münakasa açılması işine birkaç güne kadar başlanacaktır.

Eminönü ve Sirkeci meydanından başka bu yıl/yapılacak olan yol ve meydan işlerinin başlıcaları şunlardır: Galata cihetinden «Kule dibi» ne çıkan yol, asfalt olarak tanzim edilecektir. «Mercan» yokuşu ile «Ankara» caddesi parke olacaktır. «Eminönü» ve «Reşadiye» caddesi de asfalta çevrilecek, «Kadıköy» ünde bozulmuş olan tekmil paket taşlı yollar da tanzim edilecek ve Üsküdar iskelesi meydanı asfalta tahvil olunacak, Taksimden Gümüşsuyuna inen cadde de yarı asfalt, yarı parke bir vaziyete ifrağ olunacaktır.

Bu yeni inşaattan ilk evvelâ Taksim - Gümüşsuyu caddesinin tanzimine başlanmıştır.

Gümüşsuyu hastahanesinin Taksime kadar uzanan yolun bu kı[illegible] asfalt olarak 2 ay içinde bitirile[illegible] sonra Dolmabahçeye kadar ine[illegible] mütebaki kısmı yapılacaktır.

Bu yolda yeni bir viraj şekli kullanılmakta ve nümune olarak yaptırılmaktadır.

Mubaşir Teşkilâtının Lâğvı yakınlaşıyor

Açıkta tek bir kimsenin bırakılmaması için tedbir alındı.

Her türlü adliye tebligatının posta ile yapılması hakkında esaslı tetkiklere başlandığını evvelce haber vermiştik. Bu tetkikler neticelenmiş ve yeni usulün gerek halka ve gerek adliyedairelerine büyük kolaylıklar temin edeceği neticesine varılmıştır.

Bunun üzerine; meselenin tatbikat sahasına konulması için bir kanun lâyihası hazırlanılmasına başlanmıştır. Bugünlerde Büyük Millet Meclisine verilecek olan lâyiha; hemen görüşülecek ve bir an evvel tatbik olunacaktır .

Adliye Vekâleti; bu yüzden alâkadar memur ve mübaşirlerin açıkta kalmamaları için de ayni zamanda tertibat almaktadır.

Ezcümle; hâlen adlî tebligat işlerinde çalışan mübaşirlerden bir kısmı, posta idaresinde yeni vazifelere tayin olunacaklar; diğer bir kısmı da; Adliye Vekâletinin muhtelif kısımlarına naklolunacaklardır. Bu suretle bir mübaşir ve memur açıkta kalmıyacaktır.

Soy adsız evrak Geri Çevrilecek

Soy adı almıya[illegible] herkese ceva var.

El'an soyadı almamış olanlar hakkında Başvekâletten bütün vilâyetlere yeni bir tamim gönderildiğini yazmıştık.

Bir sureti şehrimize de gelen bu tamimde; soyadı yazılmamış olarak Başvekâlete yollanan evrakın, bu noksanının ikmali için; gönderen yere iade edilmekte olduğu bildirilmekte ve muayyen müddet zarfında soyadı almamanın cezayi müstelzim bulunduğu ilâve edildikten sonra; bilhassa resmî muamelelerde soyadı yazmamak ve aramamanın da, kanuna aykırı bir hareket olduğu tamim olunmaktadır.

Soyadsız evrak, bu noksanının ikmali için; geldiği yere iade olunacaktır.

Kırılmaz Cam İşi

Haziran yak'aştığından hazırlıklar arttı

Şimdiye kadar cam stoku mevcud olmaması yüzünden belediyece taksi ve otobüslere mecburen tat[illegible]k edilmesi emrolunan kırılmaz [illegible]m işi hazirandan itibaren kat'i [illegible]kilde mevkii tatbika konulacağından bütün şoför ve otomobil sahibleri hazırlıklarını artırmışlardır.

Haziranda başlıyacak olan motörlü vasıtaların muayenesi sırasında otomobillerin cam takma mecburiyeti bilhassa kontrol edilecek, muayene zamanına kadar camlarını takmamış olan otomobiller ve otobüsler işlemeden menedileceklerdir.

Bütün otomobil sahipleri şimdiden bu cam işinin halli için tedbirler almakta, yeni gelen kırılmaz camların bu zamana kadar yetiştirilmesi için çalışılmaktadır.

Herkesin bir zehirli Gaz maskesi Olacak..

Mamak maske fabrikamız geceli gündüzlü imalâta devam ediyor.

Halkımızı herhangi bir harbde zehirli gaz hücum ve zararlarından korumak üzere icab eden irşad ve faaliyete ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Bu maksadla açılmış olan zehirli gazlardan korunma kurslarına devam ederek ehliyetnameye hak kazananların ve peyderpey herkesin bütün medenî memleketlerde olduğu gibi muhakkak bir gaz maskesine sahib olmaları arzu edilmektedir.

Bu maskelerin en son sistem ve makbul cinslerini imal etmek üzere Ankara civarında tesis olunan «Mamak» fabrikasında geceli gündüzlü bir mesai ile müteaddid miktarda gaz maskesi vücude getirilmektedir.

«Mamak» fabrikası almış olduğu siparişleri tamamlamak için imalâtına hiç fasıla vermemektedir. Fabrikada daimî olarak 500 den fazla amele gece gündüz çalışmaktadır.

Zehirli gaz maskeleri satışı için müteaddid yerlerde mağazalar küşad olunacaktır.

Mektepli Gençlerin beden Hareketleri

Adedi çoğaltılacak olan bu dersler yalnız sabah vakitlerinde yapılacak

Sporcu bir gençlik, ve daima hareket halinde bulunan bir nesil yetiştirmek üzere; talebelerimizin dimagan olduğu gibi; bedenen de kuvvetlendirilmelerine büyük bir ehemmiyet verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu maksatla; yeni ders yılından itibaren lise ve orta mekteplerdeki «Beden terbiyesi» derslerinde tatbik edilecek olan yeni metodlarla büyük bir inkişaf temin edilecektir.

Beden hareketleri için, en münasip bir zaman; sabah vakti olduğundan, «Beden terbiyesi» derslerinin; bilhassa sabah derslerini teşkil etmesine dikkat olunacaktır.

Ayrıca, bu derslerin adedi de, artırılacak, ve peyderpey her sınıf için, haftada «2» ve «3» saate çıkarılacaktır.

Tüyler ürpertici bir facıa

Bir kamyonet içindeki 20 yo'cu ile Zigana dağından uçuruma yuvarlandı

12 vatandaşın hayatına malolan bu kazadan sonra sıkı tedbirler alındı

Birkaç hafta evvel Zigana dağında müthiş bir facia olmuş, bir kamyon devrilmiş, içindeki yolculardan bir kısmı ölmüş, bir kısmı da ağır ve hafif yaralanmıştı. O vakit kısaca haber verdiğimiz bu facia hakkında Erzurum muhabirimizden aldığımız yeni tafsilâtı yazıyoruz: Faciayı yerinde gören Trabzonlu şoför Ali Dörüm, bu tüyler ürpertici hâdiseyi şöyle anlatıyor:

— «Pazartesi günü Trabzondan çıktım, geceyi Hamsi köyünde geçirdim. Salı günü Zigana dağını aştıktan sonra yolda müthiş bir facia ile karşılaştım. Burası Trabzona 91 kilometre mesafede idi. Büyük bir kalabalık vardı. Yolda birçok insan cesedi ile karşılaştık. Kadın, erkek ve çocuk olmak üzere 12 ölü sayabildim. Jandarmalar hâlâ ölü ve yaralı arıyorlardı. Uçurumun nihayetinde darmadağın olmuş bir kamyonet görünüyordu. Bize anlattıklarına göre hâdise şöyle olmuş:

Şoför Reşad Trabzondan Kelkite yolcu götürüyormuş. Birkaç aile toplanarak bu kamyoneti tutmuşlar. Kadın, erkek, çocuk olmak üzere 43 can kamyonete dolmuşlar. Tabiî bunların eşyası da var!. Şoför Reşad, Ziganayı aşmış, tam yolu bitirmek üzere iken bir viraj yerinde kamyoneti devrilmiş. Kamyonet, devrilirken arka tarafta oturan bir kadınla bir çocuğu ilk sarsıntıda dışarı atmış. Bu sayede çocukla kadın muhakkak bir ölümden kurtulmuş.. Diğer yolcular kamyonetle birlikte 200metrelik uçuruma yuvarlanmışlardır.

Yuvarlanırken hem kamyonet, hem de içindekiler paramparça olmuşlar. Şoför Reşad da parçalananlar arasında... Yaralılardan birkaçı da Trabzona götürülürken yolda ölmüşler.»

Bu son feci kamyonet kazası üzerine Trabzon belediyesi bazı mühim kararlar vermiş ve bu kararlar vilâyetçe derhal tatbik mevkiine konulmuştur. Bundan sonra büyük küçük kamyon ve kamyonetler on sekiz kişiden fazla yolcu almıyacak ve şoför yanında yalnız bir kişi bulunacaktır.

Yolcu ve yük bir arada değil, ayrı arabalarla nakledilecektir. Bundan başka herhangi vilâyetten verilmiş olursa olsun şoför ehliyetnameleri Trabzon belediye heyeti fenniyesince tetkik edilecek ve şüpheli görülenler tekrar imtihana tâbi tutulacaklardır.

Gayri nizamî yapılan geniş ve uzun karosöli kamyonetlere yolcu bindirilmiyecek, yalnız eşya alınacaktır. Bunlar da zamanla nizamî şekle sokulacaklar. Belediye encümeni dün bu hususta lâzım gelen kararları almıştır. Geceleri saat 24 ten sonra seyrüsefer, yol imtidadınca yasak edilmiştir. Bu hususlar, Trabzon valiliğinden bütün civar ve arka vilâyetler valiliklerine, yüksek askerî makamata bildirilmiş ve ayni makamlar da bu kararları tasvip ve kabul etmişlerdir.

Bütün münakale yollarındaki jandarma karakolları, fren kâğıtlarını, şoför ehliyetnamelerini, yolcu adedini ve seyrüsefer saatlerini kontrol edeceklerdir.

Harp Hizmetleri ve Kızılay

Bu maksatla ayrılan para 1,5 milyon lirayı bulu.

Kızılay cemiyeti, en başta gelen vazifelerinden biri olan harb hizmetlerini ifa için de hummalı bir surette çalışmaktadır.

Ezcümle harb ihtiyat malzemesini tamamlamak üzere yeniden ilâçlar, cerrahî âletler, etüvler ve saire satın alınmıştır.

Ayrıca hastanelere aid bilûmum malzeme ve eşyanın noksanları da ikmal olunmuştur.

Gene bu maksadla Etimes'utta vücude getirilen (Kızılay merkez ambarı) diğer memleketlerdeki emsaline faik ve onlara nümune olabilecek bir şekilde tanzim olunmuştur.

Cemiyetin harb hizmetlerine tahsis ettiği fevkalâde ihtiyat akçesi, her sene bir miktar tezyid olunmak suretile 1 milyon 347 küsur bin lirayı tecavüz etmiştir.

Meyvalarımızı Sattıracak Yeni bir usul

Önümüzdeki meyve mevsiminde bu yeni şekilde tatbik olunacak

Memleketimizin başlıca servetlerinden birini teşkil edecek meyvalarımızın; hariç piyasalarda daha fazla sürümünü temin için; yeni bir şekil ve usulün tetkikine başlanmıştır.

Şimdiye kadar kuru ve yaş olarak hariç memleketlere gönderilen erik, kayısı, çilek, elma ve saire gibi meyvalarımız; «Abrikosenpulh» ismi verilen bu yeni usule göre bir nevi «konserve» halinde de sevkolunabileceklerdir.

Son zamanlarda bilhassa Bulgaristanda bu usule göre yapılan «çilek konserveleri» hariç piyasalarda çok rağbet görmüştür.

Ayni usulün bu meyva mevsiminde; memleketimizde de tatbik olunması için mühim bir firma tarafından şimdiden hazırlıklara [illegible] çilmiştir.

GÜNÜN İÇİNDEN

Küçük bir zahmete değmez mi?

Son günlerde bir nevi kazalar gazete sütunlarında sıklaştığı görülüp duruluyor: Falan yerde binanın etrafına kurulmuş olan iskele yıkılmış, altından geçen birini [illegible] miştir..

Falan yerde bir duvar çökmüş altında kalanlardan üç kişi ölmüştür. Falan yerde harap bir ev yıkılmış, altında kalan biçarelerden [illegible] kadar kişi ölmüştür.

Haddiniz varsa şimdi kaldırımlardan geçin. Yahut, iskele kurulmuş olan binaların iskeleleri altından geçin!.

Halbuki: Kurulan iskelelerin fen bakımından mutlaka kontrol edilmiş olduklarına inanmamız lâzım. Yıkılmıya yüz tutmuş tehlikeli binalar ve binaları elbette sık sık kontrolden geçirecek alâkadar ve mesul makamlar bulunduğuna inanmamız lâzım.

Acaba bir fen heyetimizin halkının selâmeti namına muayyen zamanlarda bu kadar eski binaları İstanbulu dolaşıp şüpheli görülen leri kaza olmazdan evvel kontrolden geçirmesi kabil değil midir?

Bunu âdet edinmek, acaba küçük zahmete değmez mi?

M. DELİKALE[illegible]

Birimizin derdi Hepimizin derdi

En işlek bir cadde niçin karanlıkda bırakılıyor?

Demirkapıda oturan bir okuyucumuzdan aldığımız mektupta: Sirkecinin askerî misafirhanesinden önünden geçen ve Gülhane parkının aşağı kapısına müntehi olan büyük ve parke yollarda senelerdenberi büyük tenvir lâmbası kullanılmamaktadır.

Güzergâhtaki birçok evlerin sahibleri gece geç vakit evlerine dönerlerken bu karanlık yüzünden çok müşkülât çekmektedir.

Bilhassa önümüzdeki yaz mevsiminde, akşamları biraz hava almak ihtiyacında bulunan halkın parkın kapısına giden yolda istifade etmeleri ve parkın alt kısmındaki gazinodan çıkan kanların zifiri karanlık caddeden geçmeleri çok zorlukla kabil olmaktadır.

Bütün bu mahzurların nazarı dikkate alınarak burada şehir tenviratında kullanılan lâmbalardan münasib miktarda konmasının temini hususunda alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim, demektedir.

SON TELGRAF:

Kariimizin pek haklı olan şikâyetini belediyenin sürate nazarı dikkate alacağı kanaatindeyiz bulunuyoruz.

AHRETLİK KIZLAR

EDEBÎ ROMAN: 1

Yazan: Nezihe Muhiddin

Üçü birden petrol lâmbasının isli ışığında kırpıştıra kırpıştıra gözlerini biribirine kaldırdılar.

Köşelerine solgun gölgeler sinmiş basık tavanlı odanın içinde, yüzleri sarı mukavvadan kesilmiş resimler kadar cansız ve silik görünüyordu. Saatlerdenberi makineleşmiş parmaklarının arasında gidip gelen yün şişleri hep birden dizlerinin üstüne düşmüştü Elleri durmadan işlerken mırıldanır gibi hafif seslerle konuşmaları birdenbire sönüverdi. Gür siyah kıvırcık saçları pullu bir hamam tülbendinden taşarak sırtından kabara kabara beline kadar inen iri, esmer genç kadın çatık kaşlarını büsbütün kırıştıran bir taşkınlıkla haykırdı:

— Hay kör olasılı[illegible] hay!.. Bir de üstüne dayak attılar ha?..

— Hem de ne dayak.. ne kıyasıya dayak!. .

Bu cevabı veren narin kumral kızcağız birdenbire ağzından taşan bu iç acısı sözlere pişman olmuş gibi dudağını bükerek sustu. Ve hiç durmadan işliyen parmaklarını bükerek kenarında bir damla yaş titriyen ağzına götürdü.

Esmer kadın gittikçe coşuyordu:

— Seni karşılarında toy, bön bulmuşlar da işi azıtmışlar.. hele bana yapsalardı bunu? Vallahi dünyayı başlarına altüst ederdim!..

Eline aldığı uzun ince maşa ile, etrafına dizildikleri saç mangalın küllerini, altüst edemediği dünyanın yerine harmanlıya harmanlıya karıştırarak kıvılcımlar saçarken devam ediyordu:

— Yıllarca anamdan emdiğim sütü burnumdan getirecek kadar çalıştırsınlar, saçımı süpürge edeyim! Bir de oğullarından gebe kalayım!! Üstüne de eşek sudan gelinceye kadar dayak yiyeyim ha? Allah yazdıysa bozsun!.. Tü tü tü...

Esmer genç kadın, sanki koparacakmış gibi yakasını tutup ısırdı, tekrar maşayı eline alarak mangalın kıvılcımlı küllerini birkaç defa daha karıştırdı. Hiç söze karışmadan bitirmiş olduğu yeşil bir yün kazağı dizinin üstünde sıvazlıyarak ütüleyip devşiren çini mavi gözlü kızıl saçlı arkadaşlarına sordu:

— Sen ne dersin bu işlere Meryem?..

Sırtından bir ürperme geçen Meryem, omuzlarını kaldırıp boynunu uzatarak uzun bir esnemeyle karışık cevab verdi:

— Ben ne diyeyim? Bana kalsa dava açardım

— Hay ağzını öpeyim.. ben de bunu söyleyecektim.

— Biz istediğimiz kadar söyleyelim.. o yine bildiğini yapar. Başı diktir demek istemiyorum. Neme lâzım.. tam iki buçuk yıl kapı yoldaşlığı yaptık.. bir gün de ağzını açıp:

— Gözünün üstünde kaşın var.. demedi. Her zaman abla aşağı, abla yukarı; iki kız kardeş gibi can ciğer geçinip gittik.. amma ve lâkin aklı kendine yâr olmadı.. sözün ge lişi, böyle cahillikler hepimizin başından gelip geçti.. ben de sevdim, amma evin kûçük beyini değil, bir berber çırağını; yani kendi dengimi sevdim. Şeytana uyup nikâh olmadan çocuk sahibi oldum, oldum amma adamcağız beni bağrına bastı, baş göz olduk.. işte kendi yağımızla kavrulup duruyoruz... Ben halimden memnunum... Çocuğumuz dokuzuna girdi. İki yıldır mektebe gidiyor... Babası yemez yedirir.. giymez giydirir.. haramda gözü yoktur. Akşam ezanı olunca dükkâncığını kapatır, evine girer... Mahalle erkekleri kahveye çıkar, o yatağına siner. Biz kalkmadan kalkar.. mangalı ateşler. Çaydanlığı sürer.. sen de Allah için söyle, şunun şurasında sekiz yıldır komşuyuz.. söylediklerimde bir tek yalan var mı Naciye Hanımcığım?..

— Yok.. doğrusu Murad Efendi helâl süt emmiş adamdır.. hem de yakışıklı erkektir... Talihin varmış kardeş.

Meryem parmağının tersile üç defa yere vurarak:

— Kem gözlere şiş!.. Talihim varmış sâhi.. Ben kısmetimden hoşnudum. Amma biraz da eğri oturup doğru konuşalım.. ben başka.. Peyman başka... Beni, bizim bey Diyarbakırda vali iken sekiz yaşında almışlar, başıma bir yazma yemeni çattılar. Sırtıma dokuma bir önlük geçirip gözümü açtırmadılar. On sene bayramdan bayrama bile kapı dışarı çıkmadan orada gece gündüz çalıştım. Peymanı, İstanbula gelirken Adapazarından aldıktı. O oldukça yetişkindi. Gözlerini İstanbulda açtı. Okudu yazdı, benim gibi cahil kalmadı. Piyano bile çalar.. Elbet benim gibi bir berber çırağını beğenemezdi ya.. devirler değişti kuzum... Ben başka devrin ahretliğiyim.. Peyman zemâne ahretliği...

— Ben de senin zamanının ahretliği idim amma bir fiske yemeğe bile tahammül etmedim.. O büyük hanım olacak cadaloz bir gün bana bir şamar atacak oldu. Kaldırınca, koca sacayağını kafasına geçirdim.

— Amm iyi mi oldu sanki kardeş? Onlar da seni kaldırınca eski bir bohça gibi sokaklara attılar. Sırası da malûm!.. İnsan kıranın eli öpüp başına koymalı bence.

— Allah yazdıysa bozsun. [illegible] yapamam doğrusu...

— Büyük söz söyleme Naciye[illegible] ğim.. şimdi de her gece sarhoş [illegible] yağı yiyorsun!

— Orası öyle amma.. gönül [illegible] sile insan dayak değil, cehennem[illegible] bile girer!..

İki kadın konuşmağa dalmışlar[illegible] manı unutmuşlardı. Genç kız [illegible] lerini kıvılcımları sönen mangalın küllerine dikmiş, içinin derinlik[illegible] rine sızılar süzülüyordu. Naciye [illegible] bayağı bayağı söylenişleri, yürek[illegible] tiksindiriyor, bu acı gününde [illegible] sığındığı eski kapı yoldaşının [illegible] kin tevekkülü, benliğini acıtıyor[illegible]

Kızıltopraktaki beyaz yağlı [illegible] ya, şirin, aydınlık köşkün [illegible] garipliğini içine çöktüren bu [illegible]

(Arkası var)

Şehir Meseleleri

Bu sene hangi gıda maddeleri pahalı satılacak!

Pahalılığın önüne geçebilmenin çareleri nelerdir!

YAZAN: H. A.

Bu sene mahsul bol mu olacak? Son günlerde piyasayı meşgul eden mesele budur. Vakıâ bu seneki rekolteyi şimdiden tahmin etmek güçtür. Henüz kat'î olarak muhtelif maddeler üzerine bir şey söylemek doğru değildir. Bunu birkaç ay sonra, Ziraat Vekâleti tarafından neşredilecek olan raporlarla daha iyi anlayacağız. Fakat resmî rekolte raporundan evvel de bu seneki mahsulün mikdarı hakkında elde edilen haberleri buraya toplamak faydalıdır.

Meyve ve Sebze Hall

Her tarafta yağış devam etmektedir. Bu itibarla yağmurların mahsul üzerine iyi veya fena tesir ettiğini söylemek mümkün değildir. Yağmurların hangi mahsule zarar verdiği ve hangi mahsule faydalı olduğunu ayrı ayrı izah etmek lâzımdır.

Sebze ve meyvalar; ...

Son yağmurların Adananın turfanda sebzeleri üzerine iyi tesir yapmadığı aşikârdır. Geçen sene bu aylarda Adanada taze domates pazara gelmişti. Bugünlerde piyasada gördüğümüz domatesler Mısır mallarıdır.

Yağmurların turfanda sebzelerden başka, meyvalara da zarar verdiğinden bahsedilmektedir. Geçenlerde de yazdığımız gibi, çilek olmuştu. Meyva halindeki çilek tarlaları, yağmurlardan sonra hava açar da, çilek mahsulü çıkacağını ümid ediyorlardı.

Halbuki çilek tacirleri, iyi ve güzel havaları beklerken gene yağmurlar başlamıştır. Yalnız bir aralık güneşli havalarda ereğli bahçelerinden bir sepet çilek buraya gönderilmiştir. Bu bir sepet çilek meyva halinde yağma edilmiştir. Manavlardan birinde, beher çilek tanesi 12 buçuk kuruşa satılmıştır. Daha bundan sonra da çileğe tesadüf edilmemiştir.

Piyasada pek ufak taneli erikler vardır. Bunların da kilosu 60 - 80 kuruş arasındadır. Yalnız ilkbahar meyvalarından malta eriği 40 kuruşa satılmaktadır.

Buğday ve arpa mahsulü:

Yağmurların buğday ve arpa mahsulü üzerine olan tesirlerini tamamile anlamak mümkün değildir. Yalnız İzmit ticaret odasından buradaki resmî dairelerden birine gelen malûmata göre, son yağmurlardan, buğday başaklarının yerlere doğru sarktığı bildirilmektedir. Bundan da anlaşılıyor ki, henüz kemale eren buğday başakları, yağmurlardan müteessir olmuştur. Mamafih bu buğday başakları, kışlık zeriyata aiddir. İlkbaharda ekilen buğdaylar henüz başak vermemiştir. Diğer mıntakalarda da yağmurların yalnız kışlık zer'iyat üzerine bu tarzda bir tesiri olduğuna şüphe yoktur. Netice itibarile denebilir ki son yağmurlar daha ziyade kışlık zer'iyata zarar vermek suretile, rekolte üzerine pek büyük bir tesir yapamıyacaktır.

Pancar mahsulü iyidir:

Son yağmurların ancak Trakyada pancar mahsulü üzerine çok iyi tesiri olmuştur. Trakyada pancar mahsulünün yetişmesi daha ziyade yağmurlara bağlıdır. Bu mevsimde Trakya pancar ziraati de her sene yağmur beklerdi. Son günlerde pancar zürraı bu feyizli yağmurlardan çok sevinmişlerdir.

Yağ, peynir pahalı mı olacak?

Yağmur ve soğukların ekseri mıntakalarında devamı yağ tacirlerini de endişeye düşürmektedir. Trabzondan buradaki ticarethanelere gelen mektuplarda, Trabzon yaylalarında hayvanları dışarıda otlatmağa imkân olmadığı bildirilmektedir. Eğer bu mevsimde hayvanları dışarıda otlatmak kabil olamazsa iyi beslenemezler. Ekseriyetle fakir köylü ailelerinin de hayvanları beslemek için kışlık yemleri bitmiştir. Pek tabiî evlerde iyi beslenemiyen hayvanlardan pek az miktarda süt alınacaktır. Bunun neticesi olarak yağ pahalılaşacak mı? Esasen pahalı olan yağ ve peynir fiatlarının bu tabiî farklardan dolayı biraz daha pahalılaşacağını ümid edenler çoktur.

Piyasaya gelen haberlere göre, bazı mıntakalarda da kışın gayri tabiî olarak devamı yüzünden hayvan telefatı da olmuştur. Bilhassa orta Anadolu yaylalarındadır. Mamafih Trakyada hayvan telefatı olmamıştır. Bu itibarla Trakyadan gene bol miktarda peynir alacağız. Fakat havaların yağışlı ve soğuk gitmesi yüzünden Trakyada da hayvan besleme şartları güçlükle devam etmektedir. Bu yüzden Trakyanın taze peynirleri 40 kuruşa satılmaktadır. Halbuki geçen sene bu mevsimde fiat 30 kuruştu.

Bu sene mahsul bol mu?

Bugün bu izahatı aldıktan sonra, gene kendi kendimize şu suali soruyoruz. Acaba bu sene mahsul bol mudur? Buğday ticaretile alâkadar maruf bir ticaret evninin müdürü de bu suale cevap veremiyor, daha bunu tahmin etmek güçtür. henüz önümüzde bir buçuk ay daha var. Fakat bol mahsul alacağımızı çok ümid ediyoruz. Yağmurların bazı mıntakalarda kışlık zer'iyata tesir etmesi, umum mahsul miktarı üzerine pek az zararı dokunmaktadır.

H. A.

DIŞ SIYASA

Uzak Şarkda temaslar

Japon Başvekilinin geçen gün Çine dair söylediği sözlerde Japonların maksadını göstermek itibarile şayanı dikkat olmuştur. Çünkü Japonlar bundan dokuz on ay evvel harbe giriştikleri zaman bu harbin çok sürmiyerek 938 senesi girmeden evvel Çinin mağlûbiyeti ve Japonların galibiyeti ve bittabi Çinde Japon hakimiyetinin yerleşmesile bitirileceğini söylemişlerdi. Halbuki harbin senesi yaklaşmaktadır. ...

Japon Başvekili Japonyanın gayesi Çindeki millî hükûmeti ortadan kaldırmak olduğunu söylemiştir. Fakat her gün top atmakla bu maksada varılmış olmuyor. Harp bir takım muayyen plânlarla devam etmektedir.

harbindeki vaziyeti Japonları her vakit düşündürmüş, bunun etrafında Tokyoda birçok şeyler söylenmiştir. Bu sefer de Başvekil İngilizlerinÇinlilere yardım ettiği meselesi sorulmaktan geri kalınmamıştır.

Japon Başvekili Prens Konoe'nin verdiği cevap hulâsa olarak şudur: ...İngilizler amelî adamlardır. İngiliz hükûmetinin politikası da değişen vaziyete göredir.

Başvekil Çindeki millî hükûmeti ortadan kaldırmadan evvel, yani buna muvaffak olmadan evvel İngilterenin Japonya lehine, Çin aleyhine bir vaziyet alması kabil olmadığını anlatmak istemiştir.

Hulâsa Uzak Şark harbi daha çok uzıyacak ve daha çok zaman bundan bahsedilecektir. ...

Fakat işin içyüzüne nüfuz ederek düşünüldüğü zaman milletlerarası münasebatının hissiyat üzerine değil, hesaba dayandığını kabul etmemek mümkün değildir. Onun için hesap ve menfaat işleri düşünülerek Uzak Şarkta alâkadar olan büyük devletler tavassut etsin, başka bir kelime bulunsun, ergeç arayı bulmak yolunda temaslar olacağa benziyor.

Ahmet Rauf

Yeni hava Hatlarımız Ağustosta açılıyor

İstanbuldan Adanaya 35 liraya gidilecek

İstanbul — İzmir — Ankara — Adana ve İstanbul — Ankara — Adana arasında hava postaları tesisine; ağustos zarfında başlanacağı kuvvetle ümit olunmaktadır.

İstanbul — Adana tayyare yolculuğu bir kişi için 35 İstanbul — İzmir; yolcu başına «33» lira olarak tesbit edilmiştir.

Ayrıca, bu sene «Yeşilköy», «Ankara», «İzmir» ve «Adana» hava yolları idaresi meydanları [illegible] bin lira sarfile kâmilen [illegible] tahvil olunacaklardır.

Tayyare hatlarında, azimet ve avdet olarak alınan biletlerden yüz de 30 miktarında bir tenzilât ta yapılacak ve bu biletler, 1 ay için muteber olacaklardır.

Gemlik iplik fabrikasında bir Tecrübe yapıldı

İlk defa istihsal olunan Bin kilo sun'î ipekten senede (100) bin kilo çıkarılacak.

Evvelki gün; Gemlik Sun'î ipek fabrikası tecrübe mahiyetinde bir miktar sun'î ipek istihsal etmiştir. Ayrıca bu ince numaralı ipek ipliğinden çoraplar da yapılarak tecrübe genişletilmiştir. Bu çorapların emsali Avrupa çorapları evsafında; hattâ daha üstün olduğu da memnuniyetle görülmüştür.

Piyasa için istihsalâta da yakında başlanacaktır. Fabrika şimdilik senevî 100,000 kilo kadar istihsal yapacaktır ki bu miktar Türkiye yıllık sun'î ipek istihlâkinin aşağı yukarı dörtte üçüdür. İleride istihsal miktarı daha arttırılarak memleketin bütün sun'î ipek ihtiyacını karşılıyacak hale getirilecektir. Bu suretle de her yıl memleket haricine çıkan para veya mal tasarruf edilerek ticaret muvazenesinde lehimize bir fark temin etmek mümkün olacaktır.

Orta Mekteb Muallimliği

İmtihana girecektlerin emirleri Vekâletten gönderiliyor

Haziranda açılacak olan orta okullar öğretmenliklerine talib olan muhtelif gruplardan imtihan vermek istiyen muhtelif vilâyetlerdeki muallimlerin imtihana kabul emirleri Maarif Vekâletinden Maarif müdürlüklerine tebliğ olunmağa başlanmıştır.

Bu listeler alâkadarlara bildirilecek ve listelerde ismi olanlar; haziranda imtihana gireceklerdir.

İktisadî meseleler

Dünya politikasına tamamile hakim mi?

İngilterenin çalışması nereye bağlı

İngiliz ve Fransız Başvekilleri ve Hariciye Nazırlarının Londradaki görüşmelerinden sonra ortaya çıkan dedikodular az meraklı değildir. İngiltere ile Fransa arasında her hususta teşriki mesai edileceği sözleri çıktı çıkalı Avrupa matbuatında da türlü türlü neşriyat görülüyor. Fakat Paris - Londra münasebatının sıkı bir hale gelmesi, silâhlanma işlerinde İngiltere ile Fransa arasında pek esaslı bir anlaşmıya varıldığı sözleri tabiîdir ki bilhassa Alman gazetelerinde türlü türlü tefsirlere yol açmaktadır. Bazı Alman gazeteleri Paris mülâkatlarından hiç memnun olmadıkları gibi bunun etrafında endişelerini gösterir yazılar da yaşmışlardır. Fransızlarla İngilizler teşriki mesai ederek icabında memleketlerinin müdafaası için birlikte karar verecekler, birlikte çalışacaklar... Burası böyle karalaşınca Alman gazeteleri şunu öğrenmek istiyorlar:

— Fransa, İngiltere gibi garb devletlerini tehdid eden bir tehlike mi var? Acaba bu tehlike nedir?..

Fransız matbuatının buna karşı verdiği cevab da hulâsa olarak şudur: Fransa ile İngiltere sulhü muhafaza için kuvvetleniyorlar. Fransa ile İngiltere karşısında Berlin - Roma mihveri vardır. Roma ile Berlin ile anlaşmak için Paris ile Londra her vakit müzakereye hazırdır. Fakat müzakerelerin neticelenmesi için kuvvetli bulunmak her vakit lâzımdır. Aksi takdirde Avrupada devamlı bir sulh temin edilemiyecektir. İşte Fransız matbuatının da neşriyatının hulâsası.

Fransız Beşvekili ile Hariciye Nazırına İngiliz payıtahtında gösterilen hüsnükabul pek ziyade nazardikkati celbetmiş, tabiî Berlin de buna lâkayıt kalmamıştır. Alman gazeteleri anlatmak istiyorlar ki Paris mülâkatlarında en ehemmiyetli bir mesele olarak konuşulan cihet, Çekoslovakyanın vaziyeti olmuştur. Berlin bunu anlamıyor değildir. Fakat Alman gazeteleri son derece ihtiyatkârlığı ele alarak vaziyeti muhakeme etmek istiyorlar. Bunların neşriyatından çıkarılacak hulâsa şu olabilir: Umumî harbden sonra yapılan muahedelerin birtakım ahkâmı vardır. Bunların üzerinden artık seneler geçti. Acaba hâlâ bu eskimiş maddeleri müdafaa için mi uğraşılacak? İngiltere ile Fransa hep bunda ısrar edip gidecekler mi? Yoksa sulhü muhafaza için yeni bir çare mi aranacak, bulunacak? Öyle bir çare ki içinde harb tehlikesi bulunmasın?..

Berliner Tageblat gazetesi İngilizlerin yepyeni, şayanıdikkat bir düşüncelerinden bahsederken buna şaşmamak kabil olmadığını da kendi noktai nazarınca anlatmak istiyor. İngilterede efkârı umumiyenin tarafdar olduğu bir iş vardır. Şöyle ki: İngiltere haricden birçok buğday getirtmektedir. Bundan başka, daha birçok şeyler satın almaktadır. Yiyeceğe müteallık şeyler... Bunları niçin Avrupanın küçük birtakım memleketlerinden satın almasın?..

Gıda maddeleri ve zahire ihracatı yapan o memleketlerle alışverişi arttırmak suretile münasebatı daha ziyade düzeltmek mümkündür. Bu memleketler de Yugoslavya ve Romanya gibidir ki bunlarla iktısadi sahadaki dostluğu arttırmaktan İngilterenin politikası için faydalı görülmektedir.

İşte Alman gazeteleri Avrupanın diğer bazı memleketlerini de İngiliz - Fransız siyasetine çekmek için bunun böyle düşünüldüğünü yazıyorlar.

Berliner Börson gazetesi de şu son Londra mülâkatında konuşulan esasların bundan evvel Parise gitmiş olan eski İngiliz Bahriye, Harbiye ve Maliye Nazırı Çorçil tarafından salâhiyetdar Fransız devlet erkânı ile görüşülerek kararlaştırıldığını yazmaktadır.

Görülüyor ki Londra müzakerelerinin neticeleri Alman matbuatı tarafından öyle lâkayıt karşılanmış gibi olmak şöyle dursun, hele iktısadî münasebatı arttırarak bazı memleketleri Alman nüfuzu altından çıkararak İngiltereye büsbütün bir dost etmek fikri çok ehemmiyetle karşılanmış görünüyor...

Hariçten deri İdhali serbest Olacak mı?

Hariçten memleketimize deri ithali hakkında gümrük muafiyeti ihdasi için, hükûmetçe tetkikler icra olunmaktadır.

Bu hususta yakında bir karar alınacaktır. Fabrikaların derilerin işleme işlerinde ve pişirilmesinde fazla miklarda palamut kullanıldığı için; palamut tüccarları; hariçten memlekete serbest ve gümrük resminden muaf olarak deri sokulmasına müsaade edilecek olursa palamut sarfiyatının azalacağını ve bu yüzden, kendilerinin zarar göreceğini söylemektedirler. Deri ithalinin serbest bırakılması hakkında iktısat vekâletine müracaat etmeyi kararlaştırmışlardır.

HALK FİLOZOFU

Bugünün Hıdrellezi

«Lerini, Lerini
İnce yaşmak altından
Gözlerini süzerini
Huriden soyun mu var?
Meleğe benzerini»

Elif suparası boynumda mektepte hocanın falakasına koştuğum günlerden kalma hatıralarımın tuzlu ve küflü izlerinde bir Hıdırellez sabahının nakaratını dilimin ucuna asmış, dündenberi bir sayıklamanın rüyası içinde mırıldanıp duruyordum. ...

Evet! Lerini, lerini.

Güneş doğmadan, sabahın alacakaranlığında dallı basma fistanlarının eteklerini bahçedeki çimle sürüyerek bir niyet küpünün başında toplanan başı yemenili komşu ninelerin dilinden benim dudaklarıma kadar sıçrayıp atlıyan bu acaip iki hece nedir? ....

Nedir ki bu senelerden sonra yine bir Hıdırellez gününün arifesinde bana musallat oldu. Neydi bu?

Bana bugünkü fıkramın mevzuunu ilham eden çapana gözlükleri - min üstünden bakarak sordum:

— Nedir bu lerini?

...Çapan dudaklarında müstehzi bir kıvrımla güldü ve başını önüne iğerek yazısına devam etti.

Bu niyet küpünden çıkan ne işitilmemiş, ne anlaşılması müşkül muammalar vardır ki onların kaileri belli olmadığı gibi senelerdenbiri de meçhul halinde, acaip istifhamlar halinde sürüp gitmektedir. Eskiden bülbüller bestelerini Hıdırellez gününün papatyaları üstünde baharı göbek atarak karşılıyan Çingene kızlarının parmak şıkırtılarından öğrenirlermiş.

Bugün ayni bülbül, makine çarklarının ahenginden dersini alıyor ve bu asil seste medeniyet dünyasının şarkıları şakırdıyor.

Hâlâ niyet küpünün başında çömelmiş manî söyliyenler var mı bilmem. Fakat bahar neş'esini, bu günün nakaratını bir Hıdırellez sabahında delikanlıları iş başına çağıran fabrika düdüklerinin asil davetinde buluyor. ...

HALK FİLOZOFU

Subayların Terfileri

Ordu subaylar heyetinin terfilerine aid 162 numaralı kanunun 3 üncü maddesinin B fıkrasını değiştiren kanun dün şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Bu kanuna göre her 3 zümreye seçilenlere birer sene tahsil kıdemi verilecektir.

Birinci ve ikinci zümreye seçilenler kıt'a ve (kurmay) stajına tâbi tutulacak, bunlardan iki sene içinde kıt'ada kurmay vezifelerinde ehliyet göstererek liyakatleri tasdik olunanlara tez talimatı şartlarına uygun olarak 1 sene daha kıdem zammı verilecektir.

Üçüncü zümreye kurmay yardımcı vazifelere seçilmiş olanlara, bir seneden başka kıdem zammı verilmediği gibi bunlar kurmay stajına tâbi tutulacaklardır.

Bu işlerden mütevellid geçmiş zamana aid nasb tashihinden dolayı bu suretle muhassasat verilmiyecektir.

1357 Hicrî Rebiülevvel 6	1354 Rumî Nisan 23
Yıl 1938, Ay 5, Gün 126, Hızır 1	
6 Mayıs : CUMA	
Hıdırellez - Çiçek fırtınası	

Vakitler	Vasatî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	4 53	9 44
Öğle	12 11	5 01
İkindi	16 04	8 54
Akşam	19 09	12 00
Yatsı	20 55	1 45
İmsak	2 56	7 47

DELİ GÖNLÜM

YAZAN
NUSRET SAFA COŞKUN

EDEBÎ ROMAN: 117

— Beni unutmadın mı Suad?..

— Unutur muyum Nataşa!..

— Bir gün bile, kafamın içine çizilen hayalini silmeğe muktedir olamadım. Seni bulmak için kalktım, buralara kadar geldim Suad.. Acaba beni sen hiç düşündün mü?..

— Hatırladığım zamanlar oldu kızım!..

— Ne tesadüf değil mi?... Sen İtalyaya geleceksin, ben de bu akşam tanıdığım bu aile ile buraya geleceğim.. Ve karşılaşacağız. Tıpkı roman gibi..

— Evet bir roman gibi.. Romanlarda tesadüfleri muharrirler hazırlarlar. Fakat bunda biz kendimiz hazırladık. Yahud da yalnız ben..

— Nasılsın Nataşa, iyi misin? Seni biraz zayıflamış görüyorum.

— Ölmediğime memnun olmalısın!..

— Neden, hastalandın mı?

— Evet!

— Nen vardı, doktorlar ne dediler?.

— Hiç!..

— Nasıl olur.

— Bu hastalığın tıpda adı yokmuş..

— Ne biçim hastalık bu böyle?

— Yalnız kalbimde arıza bulmadular.

— Kalbinde mi?...

Gözünü kırptı:

— Evet!..

— Ne imiş bu arıza..

— Aşk!.

Gözlerini kaldırdı. Uzun uzun bana baktıktan sonra başını omzuma dayadı:

— Suad, hâlâ benden korkuyor musun?.

— Evet Nataşa.. Hâlâ ve şimdi daha fazla..

— Neden?

— Şimdi daha güzelsin.. Mukavemet edememekten korkuyorum.

— Niçin kendini mukavemet etmeğe cebir ediyorsun. Mektubumu okumadın mı?..

— Okudum.

— İnandın mı?

— İnandım

— Sevmiyor musun?..

— .....

— Doğru Suad.. Ben senin seveceğin insan değilim.. Fakat madem ki inanıyorsun. O halde..

— O halde.. O halde.. Anlatamam Nataşa, bilmiyorsun ki..

— Hiçbir şey bilmek istemiyorum Suad.. Sen de hiçbir şey anlatmağa çalışma. Bana karşı duyduğun hislerin mahiyeti ne olursa olsun kabul ediyorum. Yalnız beni kollarının arasına al ve.. sev.(Bu sevgiye muhtacım. İnan ki, kollarının arasına kendini bırakan bu genç kız, ilk defa bir erkek kolları arasında bulunmanın zevkini duymaktadır. Bu erkek onun bir türlü unutamadığı, bütün mukavelelerini feshederek, peşi sıra koştuğu adamdır.

Saçları, yüzümü gıcıklıyordu. Vücudünün bütün harareti benim içimdeydi:

— Beni öp Suad.. Dudaklarımı ısır.. Kanatıncıya kadar, parçalayıncıya kadar..

Gözleri dişi bir pars ihtirasile alevleniyordu. Saçlarımı yakaladı. Koparırcasına avuçlıyarak başımı geriye çekti. Henüz boyaları tazelenmiş kıpkızıl bir ağzın ağzımı kavradığını gördüm.

— Dayanamıyorum artık.. Suad, sen bu kadar hissiz bir adam mısın?..

Artık idrakimin beynine bir kurşun sıkıldığını hissediyorum. Oda gözümün önünde bir defa döndü. İçimdeki çekişmede lâstik gibi bir şeyin koptuğunu duydum. Kollarım onu belinden kavradı. Kucağıma çektim.

Kendimi kaybetmiştim.

Dudaklarım aç bir kurdun vahşi tehalükile ağzını aradı. Tam bu sırada odanın kapısına vurulduğunu duyduk. Kollarım beline kuşak olmuştu. Çözüldü.

Serbest bıraktım.

Ayrıldık.

O üstünü başını düzeltmeğe çalışırken, ben dağılan saçlarımı elimle taradım. Çarpılan kıravatımı düzelttim.

Vuruş ikinci defa tekrarlandı. Bu sefer biraz daha kuvvetliydi.

Biribirimizin yüzüne bakıyorduk.

İkimizin de hali perişandı.

Buna rağmen fazla bekletmek doğru olmıyacaktı.

Nataşa seslendi:

— Buyurun!

Kapı açıldığı zaman karşımızda Cina'yı bulduk. Evvelâ odayı kucaklıyan gözleri sonra bizim üzerimizde durdu.

Ayağa kalkmıştım.

— Seni arıyordum Suad.. Burada olduğunu söylediler. Rahatsız mı ettim?

(Devamı var)

Fikir ve San'at

Tabiattan Kaçan ressam

Yazan: ELİF NACİ

Resim san'atında eserin tabiatle olan müşabehetini ve münasebetini aramak bizde an'anevî bir tenkit usulüdür ve bunun içindir ki bu itiyat tabiate ne kadar yakın ise bir resmi o kadar muvaffak ve san'atkârane addetmeğe kadar da varmıştır. Kaşları, kirpikleri sayılan bir portrede, ağaçların yaprakları titriyen bir manzarada san'atın hünerini arıyan seyirci hiçbir zaman boyaların ve çizgilerin ardında kendini anlatmağa çalışan ressamı görmeğe çalışmamış ve alışmamıştır. Bir objektif sadakatile tuvali tabiatin aynası olarak telâkki etmekten kendimizi kurtaramadık. Bir tramvay durağında ayak üzeri bu mevzuu konuşurken nasılsa asrın ressamı için «tabiatten kaçıcı» tabirini kullanmış bulundum. Kendisine çok hürmetle bağlı olduğum Profesör Mustafa Şekib şu çok veciz ve müskit cevabı verdi:

«Tabiatten kaçıyor mu? Nereye?»

Gülümsiyerek tramvaya bindik..

Eğer ressam nereye kaçsa arkasından onu takip eden gölgesi vardır. Hattâ bu seyahat iç âlemine, ruh âlemine bile olsa. Kabul.

Fakat insan, hendese ile tabiat kanunlarını bugün için değilse bile yarın mutlaka nakavt edeceğine kanidir. İğne ile kuyu kazmağa benziyen abes işlerle uğraşmağa onun, elbet ki vakti kalmamıştır.

Zekâ ve hissinin, irade ve kudretinin elinde oyuncak mesabesine getirmeğe çalıştığı tabat, onu istediği kadar toprak altına çağıradursun. O artık tabiate taparcasına

(Devamı 7 inci sahifemizde)

TÜRKİYEDE KAÇ SAFİYE VAR?

San'atkârın şimdiki halde tesbit edilen benzeri tam bir düzüne.

MAHKEMEYE BAŞVURAN BAYAN SAFİYE BU YÜZDEN BAŞINA GELENLERİ ANLATIYOR

—"Eğer resminizde olduğu gibi, böyle simsiyah, kömür karası renginde iseniz sizinle evlenmeme imkân yoktur.

Yazan: Nusret Safa COŞKUN

Eskiden kitapların üzerinde sık sık tesadüf edilirdi. Beyazıd camii Avlusundaki mühürcülerden biri - ne kazdırılmış, acayip yazılı yuvarlak bir nesnenin altında «mühürsüz nüshalarsaht edir» diye yazardı.

Ecza ilânlarında, krem, kolonya, ve saire gibi lüks eşyada taklidlerinden sakınınız şeklinde kayıtlar daima göze çarpar.

Aspirinin muhtelif taklitleri çıktığı, hattâ aylarca aspirin yerine komprimeleşmiş tebeşir tozu yuttuğumuz da vâkidir.

Fakat insanın taklit edildiğini şimdiye kadar hiç işitmemiştik. Bunu birkaç gündenberi diğer gazetelerde okuyor ve hayret ediyoruz.

İnanır mısınız, san'atkâr Bayan Safiye'nin tam 12 tane benzeri varmış, bunlarda ne san'at, ne kalite, hattâ ne de renk farkını düşünmeden Safiye olarak faaliyetlerine devam ediyorlarmış.

Bu yüzden maddî ve manevî, pek tabiî olarak, zarara giren sevimli san'atkâr artık (firma) haline gelen adını ve şöhretini bu haksız istismardan kurtarmak için mahkemeye başvurmak mecburiyetinde kalmış. Belki de bir gün, halkın kendi ismile aldatılmasının önüne geçmek maksadile, hiç olmazsa renksiz nüshalarının sahte olduğunu ilân edecektir. Çünkü Safiye ismile - buna, icrayi san'at demiyelim - icrayi lûbiyat edenlerin birçoğu güzide muganniyeye en ufak bir müşabehetleri olmıyanlarmış.

Bir düzüne Safiye'nin piyasayı istilâsı karşısında halk kadar kendi de şaşıran Bayan Safiye'yi görüp on iki benzeri için neler düşündüğünü öğrenmek istedim.

Kendinin evinde istirahat ettiği bir sırada, bir tanesi meselâ Beyoğlunda, biri Yedikule bilmem ne gazinosunda, üçüncüsü, Tophanede, dördüncüsü Anadolunun falanca vilâyetinde, Safiye olarak alkışlanmakta, daha doğrusu, kalp bir akçe gibi halka yutturulmakta olan diğer Safiye'ler için, hakikî Safiye, kimbilir ne büyük bir mecburiyet duymuş olmalıdıki, avukatana danıştıktan sonra mahkemenin kapısını çalmış olsun!...

Taksimdeki apartımanına gittiğim zaman, Bayan Safiye'yi, sayfiye hazırlığı içinde buldum.

İnsan kendisini taklit eden bir kişi de olsa sinirlenirken, böyle her tarafı ayna ile kaplanmış bir odaya girmiş gibi her tarafta, hem de tam 12 tane benzer görürse elbette çileden çıkar. Fakat Bayan Safiye bunu bir vodvil havası içinde karşılıyor, o mukallitlerine değil, havaya kızmıştır. Çünkü ona asıl azizliği 12 Safiye alâmeti farikalı bayan değil, hava yapmaktadır.

— Görüyor musunuz havayı, diyor... Bu yağmurlu günde sayfiyeye gidene herkes güler...

Odanın yarı açık perdeleri arasından gözlerini gökyüzüne kaldırıyor:

— Hiç de açmağa niyeti yok!...

Kendisine piyasadaki Safiye mebzullüğünü hatırlatıyorum. Davaya mecbur kalışındaki sebepleri mütevazî bir jestle şöyle anlattı:

— Ben kendi hesabıma dava etmeği, ismimi kullananları mahkemeye vermeği düşünmedim. Fakat etraftan çok ikaz edildim. İsmimle halk aldatılıyordu. Kendi şahsım için değilse bile, bana karşı teveccüh gösterenlerin yanılmamaları için mecbur oldum.

Ben, halktan gördüğüm büyük teveccühün başkaları tarafından küçük maksatlarla suiistimal olunmasına müteessirim! Halkın aldatılmasına ismimin vasıta edilmesine mâni olmak mecburiyetindeyim. İsmimin kullanılmasından yalnız kendim zarar görseydim, lâkayd kalabilirdim. Fakat ortada, işlenmekte olan bir haksızlık var. Ve ben, bu haksızlığa göz yummak hakkına malik değilim. Hiç bir teşebbüste bulunmadığım takdirde, işlenmekte olan iğfal cürmüne iştirak etmiş sayılmaz mıyım?..

İsmimin, kendimden ziyade başkalarının zararına istismar edilmesine mâni olmayı bir vazife saydığım içindir ki, kanunun müdahalesini ve himayesini istemek mecburiyetinde kalıyorum!

Meselâ bazan, şarkı söylerken sahnenin önünde konuşulanları işitiyorum:

— İşte asıl Safiye bu!.

— Haydi canım sende... Bu hakikisi değil... Küçüğü...

Geçenlerde birahb abıma gitmiştim. Tanınmış bir doktor geldi. Beni takdim ederlerken ona:

— Çok sevdiğim, her zaman methü sena ettiğim Safiye işte bu bayandır.

Dediler. Doktor, yüzüme hayretle baktı. Sonra:

— Alay etmeyin canım! dedi... Beni herhalde daha kerli, ferli zannediyormuş ki:

— Bu bayan olsa olsa Küçük Safiye olabilir! cevabını verdi.

Bakınız, Size tuhaf bir vak'a anlatayım:

Bir gün Anadoludan, tanımadığım bir adamdan mektup aldım. Bu mektupta aramızda geçmiş bir maceradan bahsediyor. Güzel günlerin hatırasile başbaşa yaşadığından, beni unutamadığından, su başlarında, ağaçlar altında geçirdiğimiz (!) o mes'ud saatlerden dem vuruyor. Kendisini aramadığımdan şikâyet ediyordu. Mektubun içinde öyle tasvirler var ki, benimle alâkası yok. Meselâ beni sarışın tombul bir

kadın olarak tarif ediyor. Mektuplar tevali etti. Bittabi cevap vermiyordum bunlara...

Günün birinde bir adam geldi:

— Bayan Safiyeyi görmek istiyorum!

Dedi.

— Benim!

Dedim.

Amma, adam tuhaf tuhaf yüzüme bakıyordu:

— Mektublara niçin cevab göndermediniz? diye sordu.

— Ben kendisini tanımıyorum!

Cevabını verdim.

— Nasıl olur, siz Safiye değil misiniz?..

— Evet!...

Adamcağız, nerede ise hayretinden küçük dilini yutacak! İhtimal, sarışın Safiye ne zaman esmerleşti, tombulluğu ne çabuk kayboldu, diye düşünüyordu. Cebinden bir resim çıkardı.

Bir resim ki, benimle münasebeti yok... Nihayet bu mektubun ve maceranın başka bir Safiyeye aid olduğu anlaşıldı.

Bir gün sinemaya gittim, koltukta oturuyorum. Arkamda iki erkek konuşuyorlar. Filmde de benim şarkı söylediğim yazılı... Halbuki...

Biri diyor ki:

— Aman, sesi ne kadar bozulmuş yahu... Bu sese tahammül edilmez artık...

Diğeri cevab veriyor:

— Haberin yok mu?... Gırtlak veremi olmuş!...

Ayni rivayeti ben de işittiğim için gülüyorum. Bunun üzerine bayan Safiye soruyor:

— Siz de duydunuz mu?..

şayiadır çıktı. Güya gırtlak veremi olmuşum. Halbuki hiç bir şeyim

Bir de bu geldi başıma... Bir yok... Bütün bunlar tabiî aleyhimde propaganda!... Öyleya elde tümen tümen ve ucuz ucuz Safiyeler dururken, hakikisine niçin fazla masraf etsinler...

Meselâ, bu sene hiç bir plâk angajmanı almadım. Amma, bakmayın piyasadaki bütün plâklar Safiye etiketlidir.

O kadar tuhaf ve çok ki başıma gelenler... Hangisini anlatacağımı şaşırıyorum. Anadoludan mektub alıyorum, yahud müessese sahibleri bizzat geliyorlar.

«Geçen yaz olduğu gibi, ayni ücretle angaje etmeğe razıyız» teklifinde bulunuyorlar. Halbuki ben, bahsettikleri mevsim İstanbuldan çıkmadığım gibi, davet ettikleri şehri de müddeti hayatımda görmüş değilim. Demek oluyor ki, bir başkasını Safiye diye alıp götürü-

(Devamı 7 inci sayfada)

Bahar ve Kadın

Bahar... Mayıs girdiği halde hâlâ yağmurlar şiddetini muhafaza ediyor. Hava tıpkı kadın gibi; bazan neş'e veriyor, bazan gözyaşı...

HİKÂYE

OTELİN NAMUSU

Yazan: Mahmud YESARİ

Devri istibdad kodamanlarından birinin oğlu. O zamanın tabiri ile «mahdumu necabet mevsumu». «Küçük Bey», tam manasile «Asılzade»!.

Beşikten değilse, emeklemeğe başlayınca «yaveranı hazreti şehriyari», «silki celil» ne girmiş. «Küçük Bey», boy attıkça, rütbesi de büyümüş. Ve nihayet «mektebi bahriye» ye verilmiş; okumasına lüzum yok, diploma alıp çıkmış. «Sinei liyakat» inde, kordonlar, nişanlar, madalyalar pırıl pırıl!...

Başta «Dar Beyoğlu» denilen «sıfır kalıp» koyu kırmızı fes! Sırtta, «Avniye» denilen «kukuleteli» ince kaput. Ayakta yumuşak çizmeler.

Gemiler Haliçte zincire vurulduğu için, o vakitler, bahriyeliler mahmuz da takarlardı.

«Peder Paşa» nın nüfuzuna sırtınıveren «Küçükbey» in astığı astık, kestiği kestik. Çalgılı kahveleri, kumar yerlerini, umumî evleri basmak, haraç almak, onun için işten bile değil.

«Küçükbey» in, her gün bir vakası var ama, kılına dokunmak kimin haddine?.

Bir marifetini yazayım:

Beyoğlunun büyük otellerinden birinin, gece, geç vakit kapısı açılıyor; «Asılzade Küçükbey», «Avniye» sinin önünü iliklemiş, mahmuzlarını şakırdatarak içeri giriyor.

«Asılzade», otel garsonlarına yabancı değil; çünkü en lüks, en yüksek yerlerinden, en yabancı, âdi köşelerine kadar, bütün Beyoğlu onu tanıyor.

Fakat, başka yerlerde olduğu gibi, «O» görününce, garsonların renkleri sararmıyor; çünkü «Küçükbey», orada, vukuat, rezalet çıkaramaz.

«Küçükbey» in o geceki hali de,

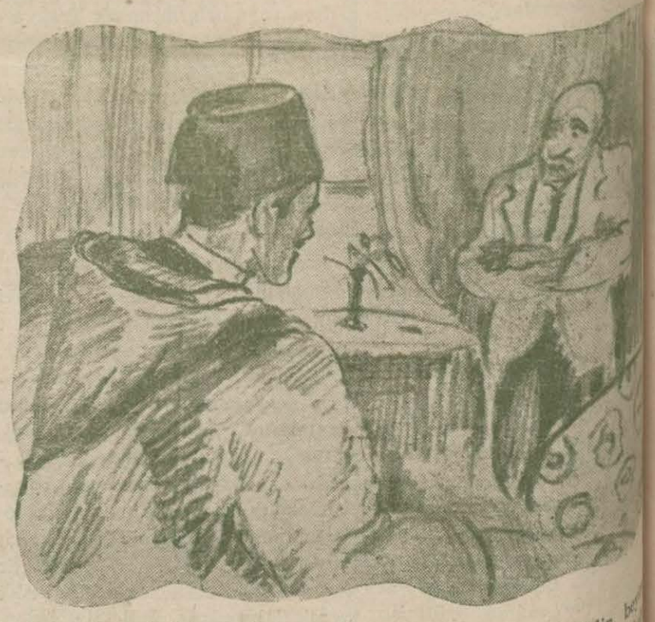

etrafına emniyet veriyor. Nasılsa, sarhoş değil, ağır başlı.

«Asılzade» bir oda açtırıyor ve girip uslu uslu yatıyor. Gece, hiçbir «vukuat» yok.

Sabahleyin, «Küçükbey» in yattığı odanın zili çalıyor. O kısmın servisine bakan garson koşuyor:

— Emriniz, Pasam?

«Küçükbey», henüz yatakta ballanıyor:

— Cigaram yok, bana cigara alınız.

— Peki, pasam, emredersiniz.

«Küçükbey», yorgandan çıkardığı elini uzatarak gardrobu işaret ediyor:

— Gardrobu açın, pantolonumun cebinde bozuk para var. Alın.

Garson, hemen gardroba segirtiyor, açıyor, Gardropta, esvaplar asılı. Garson, pantolonu arıyor; biraz sonra geriliyerek kekeliyor:

— Sey pasam!...

«Paşazade», yattığı yerden soruyor:

— Şey, ne?

Garson, şaşkın şaşkın ellerini oğuşturuyor:

— Sey, pasam... Pantolonunuz yok.

«Küçükbey», başını yastıktan kaldırarak, hayretle bakıyor:

— Pantalon yok mu?

— Yok pasam.

— Nasıl olur? Elimle astım, İyi ara.

Garson, tekrar gardrobu arıyor; «Avniye» yi, ceketi çıkarıyor, fakat pantalon yok.

«Paşazade», yatağın içinde doğruluyor:

— Yok olur mu? İyi ara.

— Aradım, pasam, yok.

Garson tirtir titriyor:

— Belki, baska yerde koymuşsun!

Ve yerlere iğilerek gardroba, karyolanın, şezlongun altını, iskemleleri, komodini çekiyor, bakıyor, pantalon yok.

«Küçükbey», ayağa kalkacak gibi de değildir; hiddetle bağırıyor:

— Sersem herif, ben, burada pantalonsuz mu geldim?

Garson, vereceği cevabı şaşırmıştır, eli ayağı titriyerek ne yapacağı bilmeleri döküyor.

«Küçükbey», garsonun sersemliğine büsbütün kızıyor:

— Git, Metrdoteli çağır!

Garson, ucuz kurtulduğuna sevinerek kaçar gibi odadan çıkıyor.

Biraz sonra gelen metrdotel, şaşkın bir haldedir:

— Ne oldu efendim, lûtfen anlatınız.

«Küçükbey», bu soruş karşısında da hiddetten boğularak haykırıyor:

— O, sersem garson, söylemedi mi?

— Söyledi amma...

— Amması ne? Söyledi ise niçin diye tekrar soruyorsun?

Metrdotel de sıfırı tüketiyor:

— Pantalonunuz kaybolmuş, nereye gider?

«Paşazade», dişlerini gıcırdatıyor:

— Bunu da bana mı soruyorsunuz?

— Affedersiniz; gece, yatarken odanızın kapısını kilitlememiş idiniz?

— Hayır!

Bu cevap, metrdoteli düşündürüyor:

— Otelimiz emniyetlidir, bekçi, nöbetçi garsonlar vardır, gece kadar koridorlarda dolaşırlar. Bu gece, oda kapısının açıldığını duydunuz mu?

«Küçükbey» omuzlarını kaldırıyor:

— Dalgın uyumuşum. Açılsa pansa da, duymıyabilirim.

Metrdotel ne diyeceğini, nereye varacağını bilemiyor; bir garsonları çağırıyor ve oda, baştan, iğne deliğine kadar arıyor; pantalon yok.

«Paşazade», kaşlarını çatmış, aranışları seyrediyor Metrdotel «Küçükbey» dan müsaade istiyor:

— Biraz müsaade ediniz, paşa ile konuşayım.

«Paşazade», sesini çıkarmıyor. Birkaç dakika sonra, metrdotel, şaşkın görünüyor:

— Beğim, bu işe hiç aklım ermiyor di. Garsonlarımıza emniyetim var. Nöbetçi garsona da sordum, sizin odanın kapısı önünden kimseler geçmemiş!

— Peki, pantalon ne oldu?

— Ona, biz de şaşıyoruz. Otelde yatan müşterilerimizin hepsi tanınmış, temiz insanlardır.

«Küçükbey» alayla gülüyor:

— Belli, görünüyor.

Metrdotel, nezaketle yaklaşıyor:

— Beğim, birşeydir olmuş... Pantalonunuzu tazmin edeceğiz. Fakat ye haber gönderdik, gelip ölçüsünü

(Devamı 7 inci sayfada)

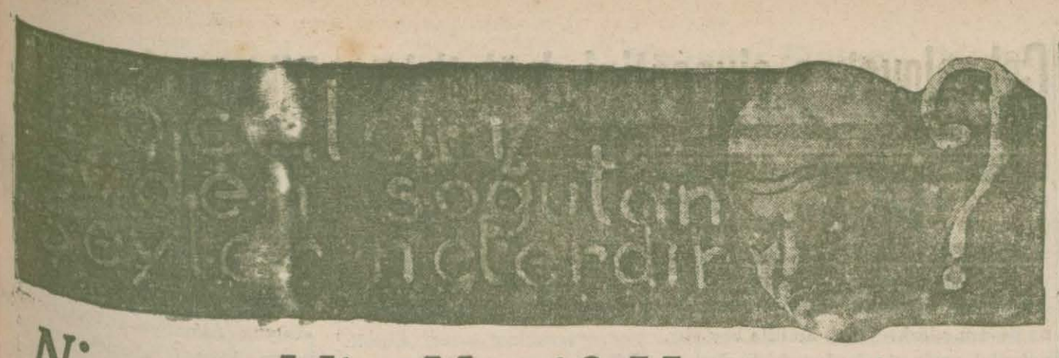

Nizameddin Nazif Hayat Arkadaşı Suad Dervişe Cevab Veriyor

"Erkekler taş çatlasa günleri geldiği zaman evlerinden ayrılacaklardır!,,

ANKETİ YAPAN: SUAD DERVİŞ

Erkeklerin izdivaç hayatında, arada bir yaramazlık edişini herkes büyük bir tabiilikle karşılar. Hattâ Almanlar ona hususî bir isim de vermişlerdir

«Yana sıçrama»

Fakat bu bir iki tanesi tehlikesiz gibi görünen yana sıçrayışların zamanla tehlikeli olması pek muhtemeldir.

Çünkü malûm ya!.. Bir sıçrar çekirge, iki sıçrar.. üçüncüde bir başka avucun içinde kapanır kalır... ve tekrar doğru yola avdet edemez.

Amma diyeceksiniz ki: «Ne çıkar?» Bunu da Berlinliler söylerler: «Elden giden bir erkekle, kaçırılan bir tramvay arabası arkasından matem tutmak istemez. Arkadan muhakkak bir başkası gelir.»

Fakat bizim Türk kadınları pek haklı olarak bu kadar da sık sık koca değiştirmekten ürkerler. Vakıa türkçede şöyle bir söz vardır:

«Amasyanın bardağı biri olmazsa, biri daha!»

Amma, bu sözü söyliyenler her halde kadınlardan daha fazla erkekler olacak. Çünkü Türk kadını «Koca sarrafı mı olacağım?» Sözünü daima büyük bir korku ile söyler ve bir kere evlendi mi, iyi meşut bir yuva kurmayı ister.

Ve buna rağmen memleketimizde birçok yuvaların maalesef yıkıldığını, yıkılmıyanların içinde hemen büyük bir kısmının da mesut bir yuva vasfına tamamile lâyık olmadıklarını görüyoruz.

Bu yuvaların yıkılışında âmil nedir?

Kadınlar niçin erkeklerinden bıkarlar. Erkekler niçin yuvalarından soğurlar? Bunu merak ettim

«Evvelâ:

Erkekler niçin evlerinden soğurlar?

Sualini elime aldım. Ve münevver erkeklerimize müracaat ederek kendilerine bunu sordum. Verdikleri cevabı sırasile yazıyorum:

Nizameddin Nazif

BURHAN FELEK NE DİYOR?

Kendisini Tan gazetesinde gördüm. Beni büyük bir nezaketle karşıladı ve sorduğum suale hemen şu cevabı verdi —

1 — Nedendir erkeği evinden soğutan şey, evvelâ kavgadır, yani tarafeynin müsamahasızlığı.

2 — Hane derûnunda dahilî politikanın iyi olmayışıdır. Yani bir ev içinde yaşıyan insanların biribirine imtizaç edemeyişi,

3 — Bir evin masrafını kapamayıp mütemadiyen vukubulan talepleri yapamayışıdır.

4 — Herhangi bir âmille erkeğin gözünün dışarıda oluşu,

5 — Ev sevgisi aleyhinde çalışan arkadaşlarla muhat bulunuşu.

Üstad sözü pek kısa kesmişti, aklıma gelen şu suali ona soruverdim:

— Bir kadın erkeği evine ısındırmak için neler yapmalıdır?

Yine şöyle cevap verdi:

1 — Her şeye rağmen güler yüz

2 — Evlilik hayatının hakikî külfet ve ağırlıklarını mümkün olduğu kadar hafif göstermek.

3 — Erkeğe evinden başka yerde şefkat samimiyet, itina ve hizmet bulamıyacağı hissini vermek

4 — Çalışmış bir adamın yorgunluğunu gidermek için mümkünse onu eğlendirmek,

5 — Erkeği yuvaya bağlamak için çocuk yapmak.

NİZAMETTİN NAZİF

Nizamettin Nazifle Haber gazetesinde konuştum. Üstad bir başka meslektaşa anket cevabı vermekle meşguldü. Buna rağmen beni de boş döndürmedi ve sualime şu cevabı verdi:

— Hayatta iki erkek tipi vardır. Bunlardan birisi zaten ebediyen evinden soğumak hasletile doğar. Bunlara (Bekâr erkek) denir. Ev-

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Allah öldüğümü İstemiyor

Bırakınız Beni!.

Katil cürmile idama mahkûm olan John Vaugh elinde üç gül ile bir İncil tutuyordu. Dudakları arasında bir de sigara vardı. Yavaş adımlarla elektrik sandalyesinin bulunduğu odaya girdi.

Üçüncü defa olarak sandalyeye oturacaktı. İlk ikisinde dinamoya bir sakatlık ârız olmuş ve idam hükmünün icrası tehir edilmişti.

Vaugh, öldüğünün Allah tarafından istenilmediğine kanaat getirmişti.

Ölüm sandalyesine bağlanırken yanında bulunanlara:

— Ben masumum, Allah beni bu sefer de kurtaracak. Bu güllerden birisi karımın, birisi kızımın, birisi de benimdir. Beni yaradana hediye edeceğim...

Bu sözleri söylerken sigarası sönmüştü. Gardiyanlardan birisi bir kibrit çaktı, yaktı. Mahkûm, Allaha imanından, ve ölümden korkmadığından bahsediyordu:

— Bu sandalyeye oturmaktan korkmuyorum. İki defa oturdum. Allah beni muhafaza edecek, kurtaracak...

Vaugh, böyle sölenirken gardiyanlar bağlarını bağlamışlardı. Mahkûm:

— Yüzüme bir mendil örtünüz...

Dedi. Güllerini sıkı sıkı tutuyor, elinden bırakmıyordu.

Cellâd, düğmeye bastı. Dinamo bu sefer işledi.

Geçen yaz şehir dışına taşınanların sayısı..

100,000 kişiyi geçiyordu!

YAZAN: REŞAT FEYZİ

Geçen yaz, muhtelif nakil vasıtalarının pazar günleri şehir dışına taşıdıkları insan mikdarı 100 bini geçmiyordu. Tatil gününü, açık havada, kırda, bayırda, bir deniz kenarında geçiren İstanbullular bu kadardır. Halbuki yazın, İstanbul daha kalabalık bir şehirdir. Anadoludan, diğer yerlerden gelen birçok kimseler de, güzel Boğazın havasını teneffüs etmeğe koşarlar. Yuvarlak bir hesabla şehrin nüfusu yaz mevsimlerinde 700 bini aşar, diye iddia edilebilir.

İstanbul, deniz kenarında değil, denizin ortasında bir şehirdir. Fakat, sıcak yaz günlerinde bakınız: Görürsünüz ki, bu 700 bin hemşeriden, tuzlu su kıyılarında güneşlenen, banyo alan 7 bin kişi yoktur. Pazar günleri haric, maalesef, hafta-nın bütün diğer günleri, içimizde olan deniz bizden kilometrelerce uzaktır. Bunun iki sebebi vardır: Birincisi, güneş, deniz ve açık hava ihtiyaclarımız arasında yer etmemiştir. İkincisi, içimizde olan deniz, ayağımızda değildir. Denizi halkın ayağına getirmek, sıhhat, sağlamlık için en zarurî unsur olan bu iyodlu suyu Terkos kadar halklaştırmak lâzımdır.

SEYYAHLAR VE İSTANBUL

İstanbula gelen yabancılar, bizim denize karşı bu lâkaydîmize ve istiğnamıza hayret ediyorlar. Deniz İstanbullu için bir lüks, bir züppe sporu, bir avantüriye eğlencesidir. Halkın sağlık ve istirahat vasıtası değildir.

Yaz geliyor. 700 bin nüfuslu İstanbulda, denize hasret duyacak vatandaşların sayısı, bu rakamın yarısı kadar bile değildir. Çünkü, bu ihtiyad, henüz yerleşmemiştir. Hasret duyacakların yarısından çok fazlası da, içimizde olan denizin, bizden çok uzak olması dolayısile, bu hasretlerini dindiremiyeceklerdir.

Tuzlu suya kavuşmak ve bir banyo almak, güneşlenmek, vücudümüzü açık havaya vermek, orta kazançlı İstanbulluların bir günlük yevmiyelerini harcatır. Daha mütevazı büdceli hemşeriler ise, böyle bir hovardalığı (!) asla düşünmezler..

NAKİL VASITALARI

Bizi denize götüren nakil vasıtaları çok pahalıdır. Plâjlar çok pahalıdır. Tuzlu suyun bu kadar yük

(Devamı yedincide)

eski ve yeni HIDRELLEZ

"İksirî saadet,, arıyanlar baharın ilk gününde kırlara dökülür, Hızır İlyası beklerlerdi

Sepeti nevale ile dolduranlar soluğu Kâğıthanede alırlardı

YAZAN: M. SÜLEYMAN ÇAPAN

Günlerden beri, kâh yağmurlu, kâh bulutlu ve tıpkı kara kış günleri gibi geçen günler, dün ılık bir sıcaklık içinde kalblerimizi ve sırtlarımızı ısıtmıya başladı.

Puslu ve sisli gecelerden, rutubetli ve karanlık gündüzlerden artık kurtulduk. Demek yaz geldi ... Fakat bu sevgili bu yıl ne kadar geç geldi. Çiçeklerin göğsünde böcekler pek geç şarkılarını söylemeğe başladılar. Düne kadar, loş, kuytu ağaç altlarında yatan göl geler yoktu.

Bu gün Hızırilyas mı? Öyle ise bahar başladı demek... Kızıl dudaklı, genç kız ruhlu İstanbul baharı. Yine her zamanki gibi, bin bir renk içinde, baştan başa süslü karşımızda gülümsedi demek...

İstanbulun baharı neye benzer bilir misiniz? Bol, bayıltıcı kokularla dolu, aşifte bir kadın odasına.. Orada her şey vardır: Zevk, kahkaha, eğlence, gürültü, sükûnet, neş'e ve nihayet:

— Öpücük!..

İstanbulun baharı!.. Arzu, şehvet, temellük taşan gözlerde ihtiras gibidir.

Bunun içindir ki, İstanbullular, baharın geldiğini, Hızırilyasın gelişinden anlar ve o gün akın akın kırlara taşınırlar.

Bugün de öyle yapacak İstanbullular!.. Çantasını, sepetini «nevale» ile dolduranlar, Kögıthaneye koşacak, Fenerbahçede eğlenecek, Çamlıcada, Okmeydanında, Mecidiye köyünde, Beykoz çayırında, Fikirtepesinde, Veliefendide, Çırpıcıda, Yuşada, Ramide, velhasıl İstanbulun birçok güzel köşelerinde gülecek, oynayacak, zurna çaldıracak, çingene kızlarını oynatarak eğlenecek, kırlar şen ve şakrak akisler ile bir cennet köşesini andıracak..

●

Hızırilyas nedir? Halk niçin bugün kırlara çıkar, çayırlara yatar, yeşil çimenler üzerinde oyunlar oynar?..

Anlatayım:

Hızırilyasın menşeini efsanelerde aramak lâzımdır. Binlerce ve binlerce efsanelerden birine göre, Hızır aleyhisselâm 23 Nisanda - rumî takvime göre bugün - kırlara çıkar, çimenler üstünde oturur, yeşil yamaçlarda dolaşır, rastladığı insanlara saadet ve neş'e eksiri sunarmış. Rahat ve huzur dileyenlerin ricalarını reddetmez, «Ebedî saadet» in

(Devamı 6 ıncı sahifede)

KADIN

Yeni modeller

Bugün ne yiyebilirsiniz

3548 — Siyah satenden öğlenden sonra giymiye mahsus rob. Korsajın göğsünde, ve belde muhtelif renklerden yapılmış süsler vardır. Boleronun kenarları işlemelidir. Kollar düzdür. Bu rob için, 1 metre eninde kumaştan 4 metre 60 santimetrelik bir parça kâfidir.

3549 — Donuk krepten rob. İki parçadır. Kazak biraz uzuncadır. Sutaşlarla işlemelidir. Kollar darcadır. 90 santimetre eninde kumaştan 4 metre ister.

Mayonezli balık - şiş kebabı - elma kompostosu:

Bir kilo levrek veyahut kefal balığını ayıklayıp yıkadıktan sonra, kaynar tuzlu su içinde haşlayınız. Soğuyunca derilerini ve kılçıklarını temizleyip tabağa koyunuz.

Mayonez için üç taze yumurtanın sarılarını bir kâse içine koyup, biraz tuz, biraz karabiber ve bir tatlı kaşığı limon ve bir kahve kaşığı sirke koyunuz. Gümüş bir kaşıkla sade bir tarafa olmak üzere karıştırıp damla damla zeytinyağ ilâve ediniz. Zeytinyağı koydukça mayonez kabarır.

Zeytin yağının miktarı 250 gram olacaktır. Mayonezin tutması için

(Devamı yedincide)

SİNEMA

Bir yıldız Doğuyor.

Mişelin Fransey

Mişelin Fransey

Jan Drevil; «Şatranç oyuncusu» adlı yeni filminde baş rolü Madmazel Mişlin Fransey adlı bir sinema artistine vermiştir.

Mişlin yalnız güzel ve sevimli bir kız değil, san'ate büyük bir sevgi ile bağlı bir san'atkârdır.

Kendisile görüşen bir gazeteciye:

— Çoktanberi sinema veya tiyatro artisti olmayı arzu ediyordum. Komedi oynamayı çok severim. Ekser defalar anneme, mahzâ kendisini kızdırmak için, sahte bir tavırla şuraya gittim, şunu yaptım derdim. O, kızar, hiddetlenir ve söylenirdi. Sonra mahsus söyledim, der, boynuna sarılırdım.

— Sinemaya nasıl karar verdiniz?

— Annem, sinemadan beni soğutmak istiyordu. Sahne vâzılarından Joanone, «Buna bir figüran rolü veriniz, belki bu suretle sinemadan soğur..» demişti. «Bir şey demeğe hakkınız yok» filminde figüranlık yaptım. Bu, bilâkis hevesimi arttırdı. Az sonra «Gece şarkıcısı» filminde küçük bir rol aldım. «Şatranç oyuncusu» filminde baş rolü

(Devamı yedincide)

Eski ve yeni Hıdrellez

(Beşinci sahifeden devam)

sırrını bulmak istiyenlere, kırlarda dolaşmalarını tavsiye edermiş.

İşte bunun içindir ki, «Ebedî huzur» u bulmak istiyen fâniler, 23 Nisanda kırlara çıkarlar, Hızırı görmeğe çalışırlar.

Hızırilyas bir bahar müjdecisi ve «Ebedî saadet» mübeşşiri olarak, yalnız İstanbulda karşılanmazdı. Şimdi yâdellerde ağlayan eski Türk yurdlarında, Rumelide, Arabistanda, ve Anadolunun her köşe ve bucağında halk 23 Nisanda kırlara ve dağlara çıkarlar, ırmak kenarlarında kuzular çevirrler, kebablar «Püryan» ederlerdi.

İstanbulda, Hızırilyas gelmeden daha bir hafta evvelinden hazırlıklar başlar, akrabalara, uzak semtlerdeki dostlra haberler gönderilir, Kâğıthane safasına davet edilirdi. En fakir insanlar bile ne yapıp yapar, en yakın bir çayıra gider, iyi kötü hazırladığı yemeği orada yer-

Bunlar hakkındaki şu söz, bir darbımesel kadar meşhurdur:

— Evinin kiremidini satmış ta gelmiş!..

Eski, otuz, otuz beş yıl evvelki Hızırilyas gününde, bütün İstanbul yerinden oynar, çayırlar, dağlar, yeşil yamaçlar insandan geçilmez bir hale gelirdi. Bilhassa Kâğıthane - eski bir tabirle - bir mahşer yeri kadar kalabalık olurdu.

Hünkâr yaverleri, saray adamları, paşa zadeler, mirasyediler, hafiyeler arabalarla gezerler, dere kenarındaki çardaklı kahvelerde otururlar, kadınlara kaş göz işareti yaparlar, arabalara mektuplar fırlatırlardı. Bunların arasında işi azıtnlar, tecavüze de kalkışanlar olur, kadınların arabalarına zorla girmeğe, peçeleri açmağa, çimdiklemeğe ve hattâ öpmeğe kalkışırlardı. Tecavüze uğrıyan arabadan acı acı sesler, atrafı kucaklardı:

— Benden ne istiyorsun heriiiifff!.

— Elin kırılsın.. kolumu çürüttün...

— Can kurtaran yok mu...

İhtiyar Çerkes kalfaların, Arab bacıların gözcülüğü altında gezmeğe gelen genç kızlara tesallût edenler olursa, hemen kalfalar, bacılar leri atılır:

— Gözün kör olsun yüzsüz herif.. senin bildiğin çiçeklerden değil, al alınmaz!.. Defol şuradan...

diye arazlarlar ve akabinde şemsiyeyi kafasına indirirlerdi. Derekenarda, çayırın ortasında kurulan iğlet sofraları sayısızdı. Her sofradan bir şarkı sesi duyulur, her rakı meclisinde bir çingene takımı saz çalar, genç delikanlılar, çingene kızlarile karşı karşıya göbek atarlar, karşılıklı köçek havaları, daima:

— Bir hoca alim var. Her kime... Fidan boylu esmerime... Ala ala ala heeeyyy!..

Curcunasile biterdi.

Yeşermiş çayırların, fışkıran atır tırnaklarının ortasında, önlerinde davul, dümbelek, darbuka, zilli maşa, zurna, kılârnet, keman ve uddan mürekkeb saz takımı olduğu halde, mavi, kırmızı, yeldirmelerinin eteklerile uçuyormuş gibi yürüyen, kâh eller beld, kâh oynaya oynaya, göbk kıvıra kıvıra ilerliyen, bazan:

— Teratorlu fala bakar, falciii!... Senin de falına bakayım mı? kara kaşlım...

Diye dere kenarında oturan genç kızların, büyük top ağacın dibinde kafaları tütsüliyen bir grupun önünde durup kırıtan, bakır renginde, esmere yakın, kapkara, boy boy, kara kaşlı, kıvır kıvır gözlü, şuh ve çapkın çingene kızları ve kadınları Kâğıthanenin canlı süsleriydi..

Köprüden başlayarak, Haliç kıyılarından Kâğıthaneye kadar uzanan sandal filoları, derenin ağzına gelince, karambula başlar, içeri girmek kabil olamazdı. O zaman, kayıklardan, sandallardan atlaya atlaya karaya çıkılır, sahilden kseden şrkı ve çalgı seslerine, sandallarda çalınan sazların, zurnaların, okunan şarkıların nağmeleri karışırdı.

Asıl âlem, asıl eğlence, dönüşte olurdu: Akşamın huznü içinde, berrak sular üstünde süzülen saz sandallarının arkasına yüzlerce ve yüzlerce sandal, kayık ve kik takılır, kıvrak ve çapkın nağmeler, gümüş yapraklı sögüdlerin gölgelerindeki dere kenarlarında, Haliç kıyılarında sonsuz akisler bırakırdı.

Bu saz, kahkaha, nâra, şarkı, gazel tufanı arasında hokkabazlar, sandalları içinde tuhaflıklar, hünerler, zurna muhavereleri yaparlardı. Uzun külâhlı, sarı sakallı (Çiçekçioğlu) elindeki zurnayı öttürmek istedikçe, ústası binbir lâf bularak mâni olurdu. Nihayet palyaço bir fırsatını bulur, zurnayı ağzına götürür, üfler, ve üfler üflemez yüzü gözü bembeyaz un içinde kalırdı.

Mahalle delikanlıları, İstanbul külhanbeyleri, kenarlarında meşaleler yaktıkları büyük kayıkların içinde bir taraftan rakı içerlerken, bir taraftan da birteviye zil döverler, kılârnet çalarlar, alamana kayıklarının, sekiz çiftelerin kıçında «Çifte telli», «Karşılama» oynarlardı.

....

Düşünüyorum:

Acaba Kâğıthanede bu eski âlemlerden ne kaldı?.. Çayırlarda öbek öbek yakılan ateşlerde kuzu çevirenler, börek tepsileri, dolma tencereleri ve irmik helvaları ile Kâğıthaneye akın edenler var mı?..

Tepesi katırtırnağı taclı, saz külâhlı çingene çocukları:

— Hampırrrr bırrr!..

Diye yine haykırıyorlar mı?

O, kayık, sandal filoları ile dere, bugün de geçilmez bir hal aldı mı? Lândolar, faytonlar, (Kabayot) tan - bugünkü Hürriyet tepesi - Kâğıthaneye kadar zincirleme uzamış mı?..

— Çayı peynirile sıcak!..

Diye avaz avaz bağıran, pideci - lerin, kaynana zırıltısı satan Eyüblü oyuncakçının, şekercinin etrafında dolaşan ve sümüğünü çeke çeke horoz şekeri yiyen küçük çocuklar, parmakları kınalı, saçları topuklarına değen kızlar var mı?..

Yoksa, Hızırilyas gibi bunlar da mı bir efsane oldu?..

MÜNİR SÜLEYMAN ÇAPAN

Süvarilerimiz

Büyük tezahüratla karşılanacaklar

Romada yapılan beynelmilel müsabakalarda süvarilerimizin evvelâ «Mussolini» kupasını kazandıktan sonra ayrıca «Kral» kupasını da almaları bütün memleketimizde çok haklı ve geniş bir sevinç ve iftihar havası yaratmıştır. Ayni zamanda bütün dünya gazetleri de zaferimizi alkışlamaktadırlar.

Süvarilerimiz memleketimize dönünce büyük merasimle karşılanacaklardır.

Hamidiye

Uzun bir tedkik Seyahatine çıkıyor

Hamidiye mekteb kruvazörü 26 mayısta limanımızdan hareket ederek Girid, İskenderiye, Pire, Napoli, Marsilya ve diğer Akdeniz kıyısındaki limanları ziyaret ettikten sonra Almanya, İngiltereye gidecektir.

Hamidiyenin bu seyahatinin Amerikaya kadar temdid olunacağı söylenmektedir.

Hataylılar

(Birinci sahifeden devam)

Hatayda seçimin başlamak üzere bulunması dolayısile işlerde bir yanlışlık olmaması için bir kere daha fikir teatisinde bulunmak üzere Ankaraya gittim. Gördüğüm hüsnü kabulden çok mütehassis oldum.

Seçimin ahiren Cenevrede yapılan değişiklik dahilinde ve gayet bitaraf olarak ve hiçbir gürültüye meydan vermeden azamî hassasiyetle ikmali için icab eden tedbirler alınacaktır.

Her halde Türk ekseriyetinin istekleri yerine getirilecektir.

Türk halkı Hatayda en ziyade nizam ve kanuna itaat eden yegâne unsurdur.

İntihab mücadelesi münasebetile Hatayda bazı unsurların Türklere karşı yeniden mezalim yapması üzerine hükûmetimiz Fransa nezdinde yeniden müessir teşebbüslerde bulunmuştur.

Kuzular

Fiyatlara küçük bir zam yapılarak sakatatsız satılacak

Et satışları için yeni bir karar verilmiştir. Bu karara göre; badema koyunlar gibi kuzular da; ciğersiz ve başsız olarak satılacaktır.

Yalnız perakende kuzu fiatlarına küçük bir miktar zam yapılacaktır.

Çekoslovakyada

(Birinci sahifeden devam)

nin önünde birikmiş ve mücirmlerin serbest bırakılmasını istemiştir. Nümayişçilerin hasmane tavırları karşısında polis halkı dağıtmağa mecbur olmuştur. Bu aralık bir kişi hafifçe yaralanmıştır.

Südet partisinin resmî organı olan Zeit gazetesine göre Südet partisinden ve âyan azasından Boyh yakalanan iki müçrimin serbest bırakılması için pazarlığa girişmiş ve halkı dağılmağa davet etmiştir. Bu davet üzerine halk derhal dağılmıştır. Fakat bu aralık polis sopalarla nümayişçilere hücum ederek bunların iki tanesini ağır surette yaralamışlardır.

Başvekil Yarın geliyor

(Birinci sahifeden devam)

Celâl Bayar Belgrad'da üç gün kalacaktır.

GAZETECİLER BELGRADA GİDİYORLAR

Atina 6 (Telefonla) — İki gündenberi burada bulunan Türk gazeteciler heyeti Başvekilimizi karşılamak üzere Belgrada hareket edeceklerdir.

Vekiller heyetinde

Vekiller Heyeti dün Celâl Bayarınbaşkanlığında toplanmış ve geç vakte kadar muhtelif meseleleri görüşmüştür.

150 likler

(Birinci sahifeden devam)

gazetecilere vaki olan beyanatında Türk Dış Bakanı da teyid etmiştir.

Rüştü Aras bu hususta kendilerine sorulan suale şu cevabı vermiştir:

«— Bu iş Dahiliye Vekâletini alâkadar eder. Fakat böyle bir affın mevzuu bahsolduğunu biliyorum.»

Son Telgraf: Evvelce de birkaç defa ortaya bu kabil rivayetler çıkmıştı. Biz de Tanda gördüğümüz bu haberi bir şayia olarak kaydetmekle iktifa ediyoruz.

Küçük İtilâf

(Birinci sayfadan devam)

da bilhassa dikkat nazarını çeken nokta, Yugoslav Başvekilinin teklif ve ısrarı üzerine Küçük Antant devletlerinin derhal Macaristanla bir mukarenet temin etmiye teşebbüs etmeği kabul eylemeleridir.

Stoyadinoviçin Tuna havzasında normal bir iş birliği kurmak gayesile yaptığı bu teklif Romen Hariciye Nazırı Komnen ve Çek Nazırı Krofta tarafından kabul edilmiştir.

Stoyadinoviç Stefani ajansının hususî muhabirini kabul ederek Macaristanla yapılacak müzakereler hakkında büyük bir nikbinlik göstermiş ve İtalyan - Yugoslav müşterek siyasetinin sağlamlığını ehemmiyetle kaydeylemiştir.

Bura mehafilinde bu hususta beyan ediliyor ki, Macaristanda derpiş edilen teşriki mesai ne Berlin ne de Berlin - Romamihveri aleyhine müteveccihtir, ve Macaristanı dostluklarından ayırmak mevzuu bahis değildir.

Çekoslovakyadaki ekalliyetlere aid nizamnamenin intişarı beklenmeksizin Macaristanla müzakerelere devam edilecek ve bu müzakereler neticelendirilecektir.

Stadyum

Dolmabahçede yapılacak

Şehir stadyomu için esaslı tetkikler yapılmış ve kat'î karar verilmiştir:

Bu karara göre, stadyom Dolmabahçe gazhanesile eski Establiâmire binasının bulunduğu sahada yapılacaktır.

Burası dar geldiği takdirde Taksim - Dolmabahçe arasındaki meydanlığın bir kısmı da stadyom sahasına alınacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Macaristan hükûmeti, gazetelere karşı son derece sıkı bir sansür tatbikine karar vermiştir.

★ En son gelen haberlere göre Çin kuvvetleri «Nankin» e doğru ilerlemeğe başlamışlardır.

★ Hamidiye kruvazörümüz dün Tekirdağına gitmiştir.

Toplarla karşılanan kruvazörümüzü halk akın akın ziyaret etmektedir.

★ Yunanistanda gizli bir komünist teşkilâtı meydana çıkarılmış ve 74 kişi tevkif olunmuş, mühim vesaik ele geçirilmiştir.

★ İtalyanın da genel ithalât rejimimizden mutlak surette istifade etmesi kabul olunmuştur.

★ 800 bin kişilik bir Çin kuvveti yeniden Japonlar aleyhine taarruza geçmiştir.

★ Yeni İsveç orta elçisi Baron Gyllenserina; dün Reisicumhura itimatnamesini takdim etmiştir.

★ Şirketihayriyenin 66 numaralı Boğaziçi vapuru ile Akayın Kalamış vapuru dün Sarayburnu önünde bir çarpışmak tehlikesi atlatmışlardır.

★ Dünden itibaren bütün mektepler talebelere yeniden tifo aşısı tatbik olunmaısna başlanmıştır.

★ Bu yıl liselerde yazılı imtihanların kaldırılması ve yalnız sözlü imtihanla iktifa olunması keyfiyeti tetkik olunmaktadır.

İTİZAR

Onun Gölgesi ve X 13 ün esrarı adlı tefrikalarımızı, mündericatımızın çokluğundan dolayı bugün koyamadık. Özür dileriz.

Çekoslovakya siyasetini değiştirirse

(Birinci sahifeden devam)

kân olursa feshi suretile değiştirilmesi için İtalyanın yardımını istemiştir. Hitler bu talebini dün Konte di Kavur .zırhlısında serdetmiş ve saat 10.30 dan 18 e kadar İtalyan donanması mahirane .manevralarına devam ederken, Musolini ile beynelmilel vaziyetin başlıca hâdiselerini müzakere etmiştir.

...Resmî mahfeller Duçe ile Führer arasındaki mülâkat hakkında en ufak malûmat vermekten bile çekinmektedirler. Bununla beraber öğrenildiğine göre Hitler müzakerelerin cereyan ettiği ilk iki gün zarfında birçok taleplerde bulunmuştur.

Alman mahfellerinde söylendiğine göre büyük .Avrupa devletlerile müzakerelere başlanılması için her şeyden evvel Çekoslovakya ve müstemleke meselelerinin .halledilmesi şarttır...

Çekoslovakya meselesine gelince öğrenildiğine göre Almanlar Duçeye üç buçuk milyon Südetin Alman hudutları haricinde yaşamasına Almanyanın müsamaha edeceğini fakat Çekoslovakyanın haricî siyasetinde süratle değişiklik yapması lâzım geldiğini söylemişlerdir. Almanlar Südet Almanlarının memlekete ilhakmın derhal halledilmesine lüzum görülmiyen prensip meselesi olduğunu kaydetmişler ve Almanyanın esasen yukarı Adij'deki Alman ekalliyetinin Alman hudutları haricinde kalmasını .kabul ettiğini hatırlatmışlardır.

Almanlar ,buna mukabil Çekoslovakyanın haricî siyaseti meselesinin hayatî ehemmiyeti olduğunu kaydederek demişlerdir ki: ... .

«Almanya Çekoslovakyanın kendisini Sovyetler Birliği ve Fransa ile birleştiren .bağları çözmesini, hattâ bu memleketlerle akdettiği muahedeleri feshetmesini .şiddetle arzu etmektedir.»

Alman mahfelleri, Roma - Berlin mihverinin prensiplerine .tevfikan İtalyanın yardımından emin bulunduklarını beyan etmektedirler.

Havas ajansının muhabiri .diğer cihetten İtalyanların İngiliz - İtalyan ve Fransız - İtalyan münasebetlerinin .tanzimini .Almanyanın tasdik etmesini istediklerini öğrenmiştir. ...

Muhabir, İspanyol meselesinin de görüşülmüş olduğunu haber almıştır. ...

Dünkü manevra tafsilâtı

Roma 6 (Son Telgraf) — Alman devlet reisi Napolideki deniz manevralarını İtalya hükümdarile birlikte Kavur adlı harb gemisinde takib etmiştir.

Hitler Kralla birlikte giderken İtalyan gençliğinin bin borazanı tarafından selâmlanmış, yol üzerine 18 bin faşist kadın ve genç, 20 bin üniformalı siyah gömlekli, 30 bin Adan gardist dizilmiş ve devlet reislerini selâmlamışlardır.

Hitler gemiye girerken bütün harb gemileri tarafından ayni zamanda atılan top ateşlerile selâmlanmıştır.

Manevra intizam içinde ve gayet enteresan cereyan eylemiştir. Manevraların sonunda Kador zırhlısı manevraya iştirak eden 400 harb gemisinin ortasından geçerek Napoliye dönmüştür.

İtalya - Amerika münasebatı

Roma 6 (A.A.) — Ciornale Di'Italia son zamanlarda Amerikada İtalyan aleyhtarı temayüller başgösterdiğini ve bu temayüllerin hatta idare başında bulunan bazı şahsiyetler tarafından teşvik edildiğini böyle tezahüratın iki memleket münasebatına büyük zararlar vereceğini yazmaktadır.

.Hitler Romaya döndü

Roma 6 (A.A.— Musolini ile Al-

Roma 6 (A.A.)— Musolini ile Alman ve İtalyan nazırları Hitlerin istasyonda karşılamışlardır.

Hitler istasyon meydanına çıktığı zaman halk kendisini heyecanla alkışlamıştır.

Führer Duçe ile birlikte otomobile binmiştir.

Alay saf halinde selâm duran kıtaların arkasında iki şefi bağırarak alkışlıyan halkın arasından geçerek süratle Kirinal sarayına gitmiştir.

MAKİNEYE VERİRKEN

Askerî ittifak yapmıyacaklarmış

Paris 6 (A.A.) — Havas ajansından:

Siyasî mahfiller, Hitlerin Roma ziyaretinin mühim siyasî aksülâmelleri olmıyacağı kanaatindedirler. Bu mahfillerin fikrince Düçe, ağlebi ihtimal Almanya ile askerî bir ittifaka girişmeği reddedecektir. Çünkü böyle bir ittifakın İtalyaya İngiliz - İtalyan anlaşmasile istihsal ettiği istifadeleri kaybettirmesi muhtemeldir.

Ayni mahfiller, Kont Ciano ile Blondel arasındaki son mülâkatların neticeleri memnuniyet verici mahiyette olduğunu ve İtalyanın Fransa ile münasebatını ıslah hususundaki arzusunu gösterdiğini kaydetmektedirler.

Siyasî mahfeller, Çekoslovak meselesi yüzünden bir ihtilâf çıktığı takdirde İtalyanın hiç değilse bitaraf kalacağı ve bu suretle İngiltere ile husumet haline girmekten içtinap edeceği kanaatini beslemektedirler. Filhakika Büyük Britanya hükûmeti, Fransa, Çekoslovakya ile mevcut muahedesi icabatından olan taahhütlerini tutmak mecburiyetinde kaldığı takdirde İngilterenin Fransanın yanında mevki alacağını sarahaten bildirmiştir.

Siyasî mahfeller, «Tunaa havzasında bir İtalyan - Alman iş beraberliği» hakkında Romadan gelen yarı resmî haberleri şiddetle tefsir ve bu kelimeleri İtalyanın bu havzadaki nüfuzundan hiçbir suretle vazgeçmiyeceği manasında telâkki etmektedirler.

Eski Cumhurreisinin heykeline gamalı haç konuldu

Prag 6 (A.A.)— Moravyada Sumberk'de dün Reisicumhur Masarik'in heykelinin hasara uğradığı ve heykelin kaidesine bir gamalı haç resmedildiği görülmesi üzerine Çeklerle Almanlar arasında yeniden bazı hâdiseler çıkmıştır.

Südet partisi, azasına hitaben bir beyanname neşredek Henlein'in doğumunun kırkıncı yıldönümüne tesadüf eden 6 mayıs günü alenen tezahüratta bulunulmasını tavsiye etmiştir.

Yeni Kartpostallar

Ankara 6 (Telefonla) — Memleket dahil ve harici için 3, 5 ve 7,5 kuruşluk karpostallar bugünden itibaren satışa çıkarılmıştır.

● ●

Bugünkü meclis

Ankara 6 (Telefonla) — Meclis bugünkü toplantısında Türkiye - Rusya ticaret muahedesile vakıf malların taksitle satılmaları hakkındaki lâyihaları müzakere edecektir.

BEŞ KUMARBAZ SUÇÜSTÜNDE YAKALANDI

Ağahamamı civarında Acem Aliye aid kahvede kumar oynandığı polis memurları tarafından haber alınmış ve bir baskın yapılarak Dimitri, Anastas, Niko, Lâzari ve Şaman adında beş kişi suçüstünde yakalanmıştır.

Ev kadınları: ...

Biliyor musunuz Türk evlerinin en son modası nedir?

Kavanoz, kavanoz reçel ve şişe, şişe şurup dolu kiler sahibi olmak.

Tevekkeli atalarımız «Kilersiz ev, tatsız yuva» dememişler.

Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu.

Dikkate değer Bir makale

(Birinci sayfadan devam)

bir yazı çıkmış bulunuyor.

Jesef Winschu imzasını taşıyan bu yazıda deniliyor ki:

«Büyük Almanya kuvvet bloku-nun ve iktisadî sahasının Avrupa cenubî şarkisi üzerindeki tesirleri Fransa ve İngilterede dikkatle takip edilmektedir. Bu alâka yeni değildir. Biz bunu vaktile Doktor Şahtın Balkanlarda yaptığı iktisadî - siyasî seyahatini Paris ve Londranın şüpheli telâkkilerinden sezmiştik. Fakat Avrupa cenubî şarkisindeki İngiliz -Fransız menafiinin an'anesi bundan çok eskidir.

Harpten evvelki zamanlarda İngilterenin Balkanlarda takip ettiği dış politika Londra maliyecilerinin Avrupa cenubî şarkisinin ekonomik inkişafında Alman bankalarından daha kuvvetli bir faaliyet göstermişlerdi. Balkanlar hakkında Alman edebiyatı kısır idi. Halbuki İngiliz yüksek rekteplerinde ve redaksiyonlarında genç Balkan devletlerinin, bilhassa Lehistan ve Romanyanın tarihi ve politikaları sempati ile ve tek cepheli olarak bestiniyordu. Bismark'ın kıta politikasından bizde yalnız bir cümle kalmıştı ki, o da Balkanların bir Pomeranyalı grenadiyerin kemikleri değerinde ehemmiyetli olmadığıydı.

Alman ekonomişinin ve gençliğinin pozu cihan ticareti ve deniz politikası içinde deniz aşırı yerlere çevrilmişti.

Bize Bağdat hattı daha ziyade bir macera ve sergüzeşt idi. Müttefik Avusturya - Macaristan Almanya ile cenubu şarkî Avrupasında bir köprü olmaktan ziyade bir sed idi. Harpten sonra biz Balkanlardaki ekalliyetlerimiz hakkında bir şuur iktisap ettik. Rus ülkesine kadar uzanan ve Almanlarla meskûn olan yerler arasında birer oynak köprü teşkil eden bu ekalliyetlerimiz hakkında millî şuur başka bir mahiyettedir. Fakat siyasî bakımdan cenubî şarkî zayıf bir Almanyanın tesiri altına girmesi ve bu şarkî zayıf bir Almanyanın tesiri altına girmesi ve bu şarkî zayıf bir Almanyanın bir komşuluk tesirlerine karşı kalkanı bulunuyordu.

Jesef Winschu, yazının bundan sonraki kısmında Umumî Harbi takib eden devrelerde Fransanın Almanya aleyhinde Balkanlarda ve orta Avrupada tesis etmek istediği nizamı işaret ederek bu hayali plânlar yerine büyük bir Almanyanın kaim olduğunu yazmaktadır ve demektedir ki:

Şimdi ortada iki maddî hakikat vardır ki cenubu şarkî havzasında derin tesirli yeni bir oryentasyon icab ettirmektedir. Bunlardan birisi silâh istimal etmeksizin Almanyanın millî, iktisadî ve askerî aktif leştirilmesi üzerine Fransanın kurduğu daki rüçhaniyet mevkii sona ermiş ve şimdi artık Almanyanın orta Avrupanın kalbini teşkil eden bir yük bir devlet olarak meydana çıkmış olmasıdır. İkincisi büyük Almanya şimdi artık Macaristan ve Yugoslavya ile hemhududdur. Balkanlara daha ziyade yaklaşmıştır. Mevzuubahis tebeddül istikbal için bazı imkânlar doğurmuştur. Fakat bu imkânlara siyasî şanslar ve istisnaî vazifeler çözülmez bir şekilde bağlıdır. Bu tebeddül bize vaziyetin olgunlaşması ve bizim beklemeyimiz imkânını verdiği gibi ayni zamanda bazı tabiî vasıtalara müracaat imkânını da bahşetmiştir. Bu vasıtalar şimdi elimizin altına geçmiştir. Ayni zamanda bu tebeddül geniş mikyasta bir kıt'a politikası gütmek için geniş bir saha açmıştır. Bismark devrindenberi Almanyanın vazifesi olan bu politika şimdiye kadar tahakkuktan uzak kalmıştır. Gene bu tebeddül Almanyanın iktisadiyatına - henüz kapitalizmin başlangıç yahud orta devresinde bulunan, ham maddeleri ve mahsulleri zengin olan fakat kendileri investition bakımından fakir bulunan - Avrupa cenubu şarkisindeki genç memleketlerde sabit sermaye metaı sürümü için bir pazar ve ham madde alımı için de mühim zam bir saha göstermektedir. Politik vazifenin ifası hariçten evvel mevcud olmıyan şimdiki şartlar içinde daha müsait bir şekil almıştır.

Bu makalenin devamını ehemmiyetine ve mündericatımızın çokluğuna binaen yarınki nüshamızda vereceğiz.

Bugün Hıdrellez

Fena geçiyor

Bugün Hıdırellezin birinci günü-dür. Birçok halkın yemekler ve içkilerle kırlara çıkarak eğlenmek için uzun zamandır hazırlandıkları bugün; tabiatin bir oyunile kapalı ve kışı andırır derecede geçmektedir. Buna rağmen; bu sabah yine ektük Kâğıthaneye ve kırlara gidenlere tesadüf olunuyor ve çoluk-çocuklu kafileler ellerinde setlerle mesire yerlerine doğru yol alıyorlardı.

«Çingene bayramı» olan Hıdırellez münasebetile Topkapı haricindeki çingeneler de; günlerdir muhteşem bir düğüne hazırlanmaktadırlar.

Bu düğün; çengi âlemleri arasında 3 gün 3 gece sürecek ve Çeribaşının nezareti altında davetliler eğlendirileceklerdir.

Bugün 5 ten fazla çift evlendirileceklerdir.

Düğüne; Sulukule Çingeneleri de davet olunmuştur.

Antalyada

Halkın çektiği zulümler yetmiyormuş gibi..

Dün Antakya ve civarında da müthiş yağmurlar yağmıştır. Sellerin hücumile mağazalar ve evlerin alt katları su altında kalmıştır. Zarar ve ziyan çok mühimdir. Yüzlerce ev yıkılmıştır. Yaralıların sayısı henüz sayılmaktadır.

Ziraat Enstitüsü Kaldırılıyor

Ankara ziraat enstitüsünün lâğvolunacağı söylenmektedir. Bu takdirde Gazi orman çiftliğinde bir ziraat fakültesi tesis olunacaktır. Bundan başka devlet ziraat işletme kurumu ile iş birliği yapılarak zirai kalkınmada daha aktif rol oynanacaktır.

Yeni Refikimiz

Bugünden itibaren sabahları, Yeni Sabah adile bir refikimiz intişar etmeğe başlamıştır. Muvaffakiyetler dileriz.

Deniz tefrikası: 1

Yazan: Rahmi Yağız

MARMARA alevler içinde

Tercüme, ve iktibas Hakkı mahfuzdur:

Vesika, resim, malûmat ve not verenler: Eski Osmanlı donanması erkânından miralay Remzi, Şükrü, komodor başkâtibi İhsan, batan gemi kaptanları, eski armatörler. Ve bugüne kadar gizli kalan vesikalar

331 Mayısındanberi Marmara bir cehennem havuzuna dönmüştü.

Bütün motor kaptanları iskele kahvelerinde birbirlerinden soruyorlardı: —"Şu Tahta bakır,, nasıl şey acaba?

BİRİNCİ KISIM

— Uzaktaki şu noktaya baksana Beybaba!

— Ne var ulan... Ben birşey görmüyorum:

— Şu iskele tarafında, Silivri sahiline yakın koyu kurşunî parça da bir nokta var!

— Gürmüyorum diyorum sana!

— Nah... Nah... İşte kayboldu!

— Gaib mi oldu! Deli; bu evham uyandıran hikâyeleri gemide kimse düşünmemeli diye kaç defa tenbih ettim... Bir daha böyle kuşku istemem!

— .....

Umumî Harbin ilk ve ateşli devresi geçiriliyordu... 331 yılının mabütün esintilerini Osmanlı İmparatorluğunun dört cephedeki kuvvetlerine serpiştiriyor, karada, havada, ve bilhassa denizlerde ateş ve kan kokan bir barut davasının en heyecanlı günleri yaşanıyordu. Çanakkalede dünya tarihlerine yeni sahifeler ilâve eden aslanca müdafaa yedi düvelin güvendiği itilâf devletleri donanmasına (pes) dedirtmiş; yiğitlikle, çarpışa çarpışa söküremedikleri boğaz sularını düşman kuvvetleri su altından geçmeye çalışmışlar; bunda muvaffak da olmuşlardı.

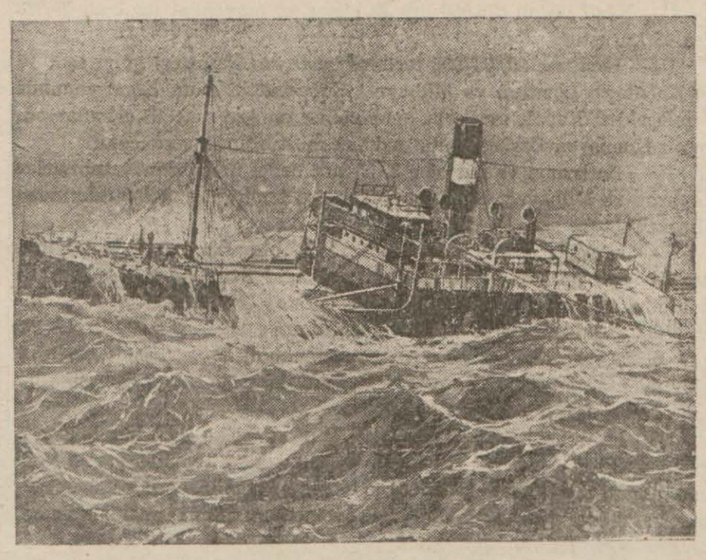

Tahtelbahir taarruzuna uğrıyan bir transporun son ve feci dakikaları.

Bir ay vardı ki İstanbula her gün Marmarada kaybolan tüccar gemilerinin haberi geliyor; motör, taka, yelkenli ve romorkörlerin sayısı yüzleri aşıyordu.

Sanki bu Osmanlı iç denizi tekinsiz bir eve dönmüştü... Bir defa açılan sefine bir deha geri dönmüyor; tuhaf olan tarafı kaptanından lostromosuna, lostromodan da dümen neferine kadar hiçbiri meydana çıkmıyordu.

Yalnız Erdek sahillerinde biri delî olmak üzere iki Taşköprülü motör tayfası bulunmuş; aklı başında olanı kendilerini bir tahtelbahirin torpillediğini anlattıktan sonra uzun müddet denizde ve aç kalmanın doğurduğu netice ile gözlerini kapamış; ölmüştü...

Tahtelbahir korkusu bütün Marmara limanlarını sarmıştı... Kimse denize açılmağa cesaret edemiyor; en kabadayı tanınmış kaptanlar mahiyetini bilmedikleri bu yeni silâhın isminde bile garip bir ürkündü duyuyorlar; olur olmaz işler için denize açılamıyorlar; sahil şehirlerindeki kahvelerde düşünceli tavırlarla birbirlerine sorgu dolu gözlerini çeviriyorlar; bu yeni tehlike hakkında haber soruyorlar, malûmatlarını arttırmağa uğraşıyorlardı.

Bahriye nezareti uyuyordu âdeta!...

İhtiras dalgaları içinde yuvarlanan ve ... bütün işi gücü Enver Paşa ile iktidar ve ihtiras müsabakası yapmaktan ibaret bulunan Bahriye Nazırı Cemal Paşa oralı bile değildi.

Nezaret işleri, müsteşar Vasıf Bey'in (1) muktedir ellerine bırakıldı; Vasıf Bey yoksul donanmanın Alman deniz erkânı elindeki feci ve cüretkâr hareketlerini (frene) etmeğe uğraşmak için bütün zamanını bu işe hasretmek mecburiyetinde kalmıştı.

Marmara sahil şehirlerinin, ticaret iskelelerinin liman reislerinden gelen yüzlerce tezkere, tahrirat, nezarette ayrı bir dosya teşkil etmiş; fakat bu kadar deniz işi arasında nezaretçe o kadar mühimsenmiyen bu yeni mesele Türk deniz ticaretini tehdide başlamıştı.

Önceleri daha ilk tezkereler nezarete gelmeğe başladığı sıralarda Marmaraya üç destroyerlik bir filotillâ gönderilmesini Vasıf Bey donanma kumandanlığına yazmış; fakat buna verilen cevapta:

«Gerçi Marmarada bir filotillânın dolaştırılması faydalı görülmekte ise de donanmayı hümaynun şimdiki vaziyetinde hiçbir kuvvetin tefrikine imkânı maddî mevcut olmadığı bedihî görüldüğünden şimdilik bu hizmetin Kalei Sultaniye ile Derssaadet arasında münakale tesis eden süfeni harbiyeden nöbetçilere verilecek talimatla gördürülmesine emir ve müsaadei nezaretpe nahilerinin rayigân buyurulması babında...»

Baştan savma bir tedbir ileri sürülmüş; hiddetinden köpüren Vasıf Bey bütün gayretlerine mukabil düşüncesini ve tedbirlerini tatbik mevkiine koyduramamıştı.

Ve bu hal, tâ Barbarosun batırılması, Peyki Şevketin torpillenerek Bigados önlerinde baştan kara etmesi, Marmaranın hakikî bir cehennem haline girmesi zamanına kadar böyle devam etti.

Çanakkalenin bozuk kara yolları; Muarız körfezile boğazın Karanlıkliman ve Bozcaada civarına gizlenen düşman gemilerinin dağları inleten uzun menzilli (38)' liklerile ateş altına alınınca burada savaşan Türk aslanlarının denizden başka ittisal yolları kalmıyordu artık!... Gazilerin iaşesi, cephaneleri, harp malzemeleri hep bu deniz yolundan gemilerle yapılacak nakliyata bağlı bulunuyordu.

Fakat, tıpkı bir adamın damarlarına gizlice giren ve hayatını tehdid eden öldürücü bir hastalık mikrobu gibi boğazın torpil hatlarının, mayin tarlalarının arasından süzülüp geçen düşman tahtelbahirleri bu iç deniz yolunu da tehlikeli bir hale koymuşlar; üstelik Maltada tesis edilen İngiliz hava üssünün tayyarelerile gökten, tahtelbahirlerle denizaltından bir ölüm çemberi içine alınan zavallı Marmara ıssız bir hale girmişti.

Osmanlı donanma birinci kumandanı Amiral Şoson, Karadenizdeki Rus deniz kuvvetlerinin kumandanı Amiral (Kolçak) la boy ölçüşmek, bulursa imha etmek suretile kendine şerefli bir isim temin etmek sındırmak, imkân bulursa imha fikri sabitine saplanmış; başka hiçbir noktaya ehemmiyet vermez olmuştu. (Devamı var)

(1) *Şimdi emekli amiral Vasıf.*

Nizameddin Nazif Hayat Arkadaşı Suad Dervişe Cevab Veriyor

(5 inci sahifemizden devam)

lendikleri zaman bile bunlar bekârlık vasfını muhafaza ederler. Zira bekâr olmak bunların insan olmaları kadar devamlı bir hüviyetleridir.

Bu nevi erkeğin tesadüfen evlendiğini farzediniz. Gayret beyhudedir. Bunu eve ısındırmanın imkânı yoktur.

Binaenaleyh o vahşî bir keçi gibi fırsat bulunca dağa ve yabana kaçacaktır. Bunun dışında kalan erkek yığınını da birkaç kısma ayırmak lâzımdır.

1 — İzdivacı bir ticaret gibi telâkki edenler yani Mariage de raison yapanlar bu paraya kendisini satmış ve kanunî formüllere kendini uydurmuş olan meşru bir jigolodur Tediye devam ettikçe o bu evin içindedir. Tabiî bahsetmek istediğiniz evli erkek tipi bu da değildir.

2 — Sırf bir kadının etine muayyen bir zaman için temellük etmek ihtirasile evlenmiş olan erkek yani bir kadınla bir çatı altında kalmak için evlenmekten başka bir çare bulamıyan erkek tipi, bunun da bütün hırsları teskin edileceği güne kadar devam edecektir. Demek ki, ilk erkek, kiralık erkek, ikinci erkek de, bir devre erkeğidir. Bunlardan daha birkaç nümune gösterilebilir amma işi uzatmıyalım İşte bu tip erkekler taş çatlasa günleri geldiği zaman evlerinden ayrılacaklardır.

Asıl sualinize uygun olan tipe gelelim, yani izdıvaç müessesesine inanmış, ailenin cemiyette içtimaî çekirdek olduğuna inanmış erkekler!. Onun için kurduğu evden ayrılması yukarıda bahsettiğimiz diğer erkeklerin karılarından ayrılamamaları kadar güçtür. Bu nevi erkeğin evinden kaçması için kıyamet kopması lâzımdır. Fakat bu kıyametin unsurlarını size izah edersem kadının ne ufak şeylere dikkat etmesi lâzım geldiğini anlarsınız.

1 — Erkeğin en rahat uyku uyuyabileceği döşeğin, kendi evindeki döşek olduğuna inanması lâzımdır.

2 — En zamanında, en temiz ve en lezzetli yemeği evinde yiyeceğine inanmalıdır.

Şu iki unsur olmazsa erkek istediği kadar çıldırasıya âşık olsun pırrr der uçar sanırım.

Suad Derviş

HİKÂYE

OTELİN NAMUSU

(4 üncü sahifeden devam)

alacak, birkaç saatin içinde pantalonunuz hazır olur. Cebinizde ne kadar paranız vardı?

«Paşazade», dudak büküyor:

— Yirmi beş İngiliz lirası ile iki liralık bozukluk.

— Onları da tazmin edeceğiz. Yalnız sizden çok rica ederiz, bu, bir sır olarak kalsın. Otelimizin namusu lekelenmesin!

Devri istibdad kodamanlarından birinin «mahdumu necabet mevsumu» olan «asılzade küçükbey», o gece, otele pantalonsuz gitmişti; «Avniye» sinin uzun eteği ile çizmelerinin uzun koncu, onun pantalonsuzluğunu gizliyebiliyordu.

MAHMUT YESARİ

Tabiatten Kaçan ressam

(4 üncü sahifemizden devam)

meftun ve esir değildir.

...O halde ressamla tabiatin alâkası ne olmak gerektir?

Bence ressam, tabiatten yalnız ruhunun motörünü işletecek benzini alır. Yer yüzünden zaman ve mesafe mefhumunu kaldıracak kadar ileri giden asrın dinamizmi ve enerjisi nasıl ki gayesine tank dururken kağnı ile gitmezse resimde de elbet ki duasız ve muskasız, hatta telsiz ve tekerleksiz bir vasıta arıyacaktı. İşte «tabiatten kaçan» ve ruhunun maverasında yepyeni bir tabia yaratan ve ona tapan ressam, gölgesinin süründüğü toprağa esir olmamağa çalışacaktır. Zaten onun içindir ki bu zaruret ile o, bugünkü resmin vaftiz babası oldu.

Yoksa ezelî ve ebedî ilhamını aldığı tabiatin kucağında insan ondan nasıl kaçabilir, onu nasıl inkâr edebilir ki onu yenmek kudretini de ondan almıştır.

...Ve ressamın indinde meşe odunu ile gül dalı arasında nasıl fark olabilir ki ikisi de kendi manalarını ressamın eserinden öğrenmektedir.

Sezan der ki: «Resim tabiate müvazi giden bir ahenktir.»

ELİF NACİ

İstanbul Ve plâjlar

(5 inci sahifemizden devam)

sek kira ile verildiği memleket yalnız İstanbul olsa gerek..

Geniş denizin her tarafı istifademize konmamıştır. İşte Boğaziçi... Bir baştan bir başa, sanki bir güzel sahil değil, bir sıcak katran kazanıdır.

Tanrının cömert eliyle insanlara bahşettiği dünyanın bu en mebzul nesnesi, İstanbulda, bir avuç zemzem kadar kıymetli ve nadide bir matadır.

Şehir plânı yapılırken, bilmiyorum, müstakbel İstanbul hemşerilerinin topunu birden denize sokacak tedbirler alınmış mıdır?... Gelecek nesiller, henüz bizim kazana madığımız deniz ve güneş itiyat ve ihtiyacını şüphesiz benimsiyecekler dir. Onlara denizi, mavi suları bol bol verelim.

Reşad Feyzi

SİNEMA

Bir yıldız doğuyor

(Beşinci sahifeden devam)

oynayacağım. Bunda muvaffak olacağımı ümid ediyorum.

★Sinema yıldızları arasında:

En uzun boylu kadın: Kay Fransis, en uzun boylu erkek: Gari Kuper, en küçük elli kadın: Olivya dö Havland, en küçük elli erkek: Edvar Robenson, en büyük ayaklı kadın: Jan Müir, en büyük ayaklı erkek: V. Mak Aklen, en küçük ayaklı kadın: Jan Parker, en küçük ayaklı erkek: Jorj Raft, en büyük gözlü kadın: Beti Duvis, en büyük gözlü erkek: Edi Kantor, en büyük gözlü kadın: Beti Davis, en büyük ağızlı erkek: Joe Braun, omuzları en geniş kadın: Lola Lan.

★Sevimli yıldız Viki Lester'in saçları Avrupa ve Amerikanın şık madamları tarafından çok rağbet görmüştür.

En kibar kadınlar saçlarını bu suretle yapıyorlar. Acaba bu moda, şehrimize ne zaman gelecek?..

TÜRKİYEDE KAÇ SAFİYE VAR?

(4 üncü sahifeden devam)

yorlar.

Bunlardan biri geçenlerde bir gazinoda okurken, dehşetli bir iskandal olmuş... Bizim adaşa serhoşun biri kaldırıp şişe atmış... Bir paniktir başlamış... Ertesi gün kimi görsem:

— Geçmiş olsun, ucuz kurtulmuşsunuz, dün akşam size şişe atmışlar! diyor. Halbuki haberim yok... O akşam ben, kendi çalıştığım müessesede her zamanki gibi şarkımı okuyup evime dönmüşümdür.

Bazan sokakta rastlıyorum. Beni görüyorlar, birbirlerine:

— Safiye geçiyor...

— Hangisi?...

— Haydi canım, bu değil... Ben Sirkecide dinledim. O, beyaz ve şişmandı.

Velhasıl, buna benzer bir sürü hâdise ki, beni biraz evvel de söylediğim gibi, kendimden çok halkı aldanmaktan kurtarmak için mahkemeye başvurmak zorunda bırakıyor.

Tanınmış insanlara, bilhassa artistlere, san'atkârlara çok mektub gelir. Amerikada artistler günde 1000 i mütecaviz mektub alırlarmış. Şöhreti 760 bin kilometrenin çoktan dışına çıkmış bulunan güzde muganniyeye sordum:

— Siz de çok mektub alır mısınız, neden bahsederler bu mektublar?...

Güldü:

— Hem ne mektublar... Aşk, izdivac teklifleri ve saire... Son derece garibdir. Bazı aldığım mektublar var ki, gönderenlerin akılları olduğundan şüphe edeceğim geliyor. Gayet saçma ve tuhaf izdivaç teklifleri... Bir komedi... Aşk taraflarından bahsetmek istemiyorum. Ben bu aşk hislerini mukaddes addettiğim için, ne kadar komik de olsa yine karikatürize etmek istemem.

Fakat, gelen mektublar içinde, hakikaten enteresan olanları vardır.

Meselâ, bir mektu baldım. Hatırımda kaldığına göre şöyle diyordu:

«Ben fakir bir gencim... Ayda yirmi beş lira kazanırım. Eyice de keman çalarım.

«Eğer uzattığım eli kabul ederseniz, beraber çalışırız. Ben keman çalarım, siz söylersiniz, bu suretle geçinir gideriz. Biraz paramız olunca, sizi san'at hayatından uzaklaştırırım».

Gülmekten alamıyorum kendimi:

— Bu yağlı parçayı kaçırmasaydınız bayan!...

O da gülüyor:

— Doğru... Doğru amma... Baksanıza onun üç meziyeti var. Hem genç, hem keman çalıyor, hem de ayda yirmi beş lira kazanıyor.

Bir an susan sevimli muhatabım, hatırlamış gibi, devam ediyor, tekrar konuşmasına ...

— Gazetelerde resimlerim pek fena çıkıyor. Klişeler mi fena, mürekkeb mi; yoksa makine mi bozuyor, bilmiyorum. Yüzüm simsiyah ve çizgili gözüküyor. Yine bir mektub aldım. Diyor ki:

«Ben sesinizi işittim. Sizi de tasvir ettiler. Bir de resminizi gördüm gazetede... Allah aşkına söyleyiniz siz böyle misiniz? Eğer böyle simsiyah, kömür karası renginde iseniz sizinle izdivaç etmeme maalesef imkân yok!...»

— Tabiî bu fırsatı da kaçırdığınıza üzüldünüz!

Bayan Safiye, beyaz dişlerini göstererek gülerken sordum:

— Siz de, bazıları gibi, şöhretinizden şikâyetçi misiniz, yani rahatsızlık hissediyor musunuz?...

— Vallahi efendim. Şöhretin iyi tarafları da var, fena tarafları da... Muhakkak ki insan, hürriyetini kaybediyor. Umumî yerlere gidemiyorsunuz. Bazan otomobilimle hava almağa çıkıyorum. Maslak yolunda bile, çıplak ayaklı çocuklar:

— 1650 geliyor, Safiye geliyor!

Diye bağrışıyorlar. Ve yanlarından Kadir gecesi camiye gidelim, ruhanî bir hava içinde, huşula, okunanları dinliyelim, dedim. Evvelâ meyzin tanıdı.

— Hanımlar, yer açın, filân diye etrafı velveleye verince, bir fısıltıdır başladı:

— Tanıdın mı kardeş...

— Hayır, kim?...

— Safiye ayol...

— A. Hani şu okuyucu...

— Ta kendisi...

Büzüldüğüm yerde ancak beş dakika kalabildim. Çünkü bütün cemaat arkamıza toplanmıştı.

— İyi ki sizden mevlûd okumanızı istemediler...

Sonra ilâve ettim:

— Son bir sual... San'ata ne zaman başladınız? Ve halk, en çok hangi şarkıları sever.

— 929 da plaklara söylemiştim. 930 da da Mulenrujda söylemeğe başladım. Halkın en çok hangi şarkıları sevdiğine gelince:

Bu, moda gibidir. Bir zamanlar «Sevda yaratan» dı, o unutuldu, «Leylâ» çıktı. «Leylâ» çok sevildi, sonra «Ankaranın Yörük kızı» meşhur oldu. Halk, dört mısralı değil de uzun şarkıları tutuyor. Daha doğrusu, halk neyi tutmuştur. bilir misiniz? Benim sevdiğim eserleri. Halk benim beğendiğim her eseri tutmuştur. «Sivaslı kız«, «Leylâ Mecnun», «Sarı kordelâ», «Yanık Ömer» Ben, bu sarkıları çok severim. Hele Sarı kordelâ... Tam halk şarkısıdır. O kadar güzel kalışları, «Ben esmeri fıstık ile beslerim» derken öyle pasajları vardır ki, birdenbire nağmeden söz pasajlarına düşüş, harikulâdedir. Bütün yaz ve kış söyledim, söylüyorum, ne halk bıktı, ne ben...

●

Bana öyle geliyor ki, san'atkârın şümullü şöhretinden bir parça koparmak istiyenler çoğaldıkça, hakikî Safiyenin çalıştığı müessese, «Burada halis kahve satılır, aksini isbat edene 100 lira mükâfat verilir» levhasını asan kurukahveciler gibi:

«Hakikî Safiye buradadır, aksini isbat edene 100 lira mükâfat verilir» diye ilânlar yapıştırmak mecburiyetinde kalacaklar. Hiç görülmemişti doğrusu.

Bir de isim ve şöhret kaçakçıları türedi.

Nusret Safa Coşkun

Türk Hava Kurumu

25. ci Tertip

Büyük Piyangosu

Birinci keşide 11 - Mayıs - 938 dedir.

Büyük ikramiye **40.000** liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz.

Otomobil ile Kaçırılan kız

Mütecavizlerinden birinin burnunu kopardı

Gayet şık giyinmiş üç delikanlı, Kolomb balosunda, Madmazel Alin isminde güzel ve sevimli bir kıza tesadüf etmişlerdi.

Kendisini nezaketle dansa davet ettiler, kız da nezakefle kabul etti. Balo bittikten sonra, Polonya ormanına gidip gezmeyi teklif ettiler. Genç kız, bu kibar adamların davetini reddetmeyi muvafık görmedi, kabul etti.

Kapıda bekliyen şık bir otomobile bindiler. Genç kız, delikanlıların arasına oturmuştu. Bir aralık çantasının karıştırıldığını, içerisinde bulunan 600 frankla bir elmas yüzüğün alındığını hissetti. Ses çıkarmadı.

Az sonra, delikanlılardan birisi, kendisini öpmek istedi. Genç kız mümanaat etmedi. Fakat, tam öpeceği sırada olanca kuvvetile burnunu ısırdı ve kopardı. Bağırmağa başladı.

Delikanlılar, korku ile kızı yaya kaldırımı üzerine attılar, kaçtılar.

KADIN

Yeni modeller

(Beşinci sahifeden devam)

yarım saat karıştırmaklâzımdır. Kaşığı ters tarafa çevirirseniz, mayonez kesilir. O zaman başka bir yumurta sarısını başka bir kâse içinde karıştırıp kesilen mayonezden damla damla koyarak yeniden koyulaştırmak lâzımdır. Sıcak havalarda buz içinde yapılırsa, daha çabuk olur.

Mayonez olduktan sonra, temizlenmiş balıkların üstüne döküp en üzerini de haşlanmış patates, pancar turşusu ve yeşil salata ile süsleyiniz.

Bir kilo şiş kebaplık eti akşamdan hazırlayınız. Bir soğan rendeleyip tuzunu biberini koyunuz. Yiyeceğiniz zaman şişelere geçirip hafif ateşte pişiriniz. Kenarına da garnitür olarak kızarmış patates koyunuz.

Kompostoyu yapmak için yarım kilo şekeri kaynatıp kestiriniz. Soğuduktan sonra haşlanmış elmaları şekerin içine atınız fakat, kaynatmadan yiyiniz.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı:

17 İnkılâp tarihi dersi, Üniversiteden naklen: Yusuf Hikmet Bayur. 18,30 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil. 19,15 Konferans: Ali Kâmi Akyüz (Çocuk terbiyesi). 19,55 Borsa haberleri. 20 Muzaffer İlkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,45 Hava raporu. 20,48 Ömer Riza tarafından Arabca söylev. 21 Nihal ve arkadaxları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı).

21,45 ORKESTRA:

1— Leoopold: Polonya.
2— Rebikov: Romanz san parol.
3— Pilesovv: Rey dö mariyaj.
4— Miheli: Basi al büyo.

22,15 Ajans haberleri. 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları. 22,50 Son haberler, ve ertesi günün programı. 23 Son.

YARINKİ PROGRAM

Öğle neşriyatı

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi — 12,50 Havadis— 13,5 Plâkla Türk musikisi — 13,30 Muhtelif plâk neşriyatı — 14 Son.

Yeni neşriyat

ÇOCUK MAHKEMELERİ

İstanbul ceza müesseseleri baş-hekimi doktor İbrahim Zati Öget ilmî ve ictimaî etüdler serisinden dörüncü kitabı neşretmiştir. Kitab «Çocuk mahkemeleri nasıl teşkil edilmelidir? Çocuk mahkemelerine merbut yardımcı servisler nasıl tanzim edilmelidir?» ismini taşımaktadır. Tavsiye ederiz.

Yuvalarına ve hanenizde ve bulundukları yerde

Haşarat uyanmadan *FAYDA* serpiniz.

Onlar bir daha dirilmezler ve bu sene tahtakurusu, pire, sinek ve bütün haşarattan rahat edersiniz. 1/8 15-1/4 25-1/2 40-1 litre 65 kuruşa

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş taze meyvaların usarelerinden istihsal edilmiş tabiî bir meyva tozudur.

Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı mide yanmaları - nı, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder Umumî hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

İstanbul — Beyoğlu

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satın Alma Komisyonundan

1 — Gümrük muhfaza örgüdü için 150 ton Sömi kokun 13/5/1938 cuma günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı (3525) lira ve ilk teminatı (265) liradır.

3 — Şartname ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzlariyle birlikte Galatada eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri (2367)

Asipin Kenan

Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilâç budur.

İsmine dikkat buyurulması

İstanbul Birinci Bölge Kadastro Müdürlüğünden :

Fatihin Fener nahiyesine bağlı Küçük Mustafapaşa mahallesinin kadastrosuna başlanacaktır. Bu mahalle sınırı içinde mülkü olanlar bir ay müddet zarfında Fatih postanesi karşısında Kadastro binasıda birinci Posta Tapu Memurluğuna müracaat ederek beyannamelerini almaları ve belgelerile birlikte doldurup drhal iade etmeleri Kadastro kanununun 19 uncu nizamnamesinin 12 inci maddesine göre ilân olunur. (2593)

Beyğlu Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinden : ...

Yorgi Sembül Geneti ve sairenin müştereken mutasarrıf oldukları Beyoğlunda Şahkuli mahallesi Kule sokağında eski 2 ilâ 12 ve yeni 2 ilâ 8 N. lu üç dükkânı müştemil apartımanın tamamı izalei şuyu için açık arttırmaya konulduğundan 7/6/938 Salı günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu Sulh mahkemesi baş kâtipliğince müzayede ile satılacaktır.

1 — Arttırma bedeli tahmin edilen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde 15 inci güne gelen 22/6/938 çarşamba günü saat 15 den 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale olunacaktır.

2 — İhaleye kadar birikmiş maliye, belediye vergilerile ve evkaf idaresile yirmi senelik evkaf taviz bedeli ve tellâliye müşteriye aittir.

3 — Arttırmaya girmek istiyenler muhammen bedelinin %7 buçuğu nisbetinde teminat akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır.

4 — Arttırma bedeli ihaleden itibaren 5 gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozularak farkı fiyat ve zarar ziyan ve faiz bilâ hüküm alınacaktır.

5 — 2004 sayılı icra ve iflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarlar gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masarife dair iddialarını isbat için ilân gününden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbtelerile birlikte satış memuruna müracaat etmelidir. Aksi takdirde hakları tapu kütüğü ile sabit olmıyanlar satış parasının paylaşmasından hariç kalırlar

6 — Şartname mahkeme divanhanesinin herkesin görebileceği yere asılmıştır. Fazla malûmat almak istiyenlerin 938/7 sayısile başyazganlığa müracaatları ilân olunur.

Eski **HAYDEN**, yeni

BAKER

mağazalarını

ziyaret ediniz. Emsali arasında en mükemmel olan bu mağazada muhtelif mobilyaların en zengin çeşidlerini bulacaksınız. SALON, YEMEK ve YATAK TAKIMLARINI her yerden iyi ve ucuz fiatlarla tedarik edebilirsiniz.

Beyoğlu üçüncü sulh hukuk hâkimliğinden:

Mahkememizin 938/881 sayılı dosya ile Beyoğlunda Anadolu sokağında 11 No. lı apartımanın 2 No. sında oturan İzabel ekserci vekili avukat Ahilya Moshos tarafından Sakızağacı caddesinde Mil apartımanının 1 No. lı dairesinde Fransuva ve saire aleyhlerine açılan İzalei şuyu davasından dolayı dava edilenlerden Fransuvanın gösterilen yerde bulunmadığı ve ikametgâhının meçhul bulunduğu şerhile mübaşiri tarafından davetiyesi bilâtebliğ iade kılınmış olmakla bittalep usulün 141 ve müteakip maddeleri mucibince ve bir ay müddetle ilânen tebliğat icrasına mahkemece karar verilmiş ve bu baptaki muhakeme 6/6/938 saat 11 e bırakılmış olduğundan dava edilen Fransuvanın bizzat veya bilvekâle makkemede bulunması ve aksi takdirde hakkında gıyaben mahkemeye devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7520)

Bir hastabakıcı;

Bu-Biocel-li Cild unsuru

Bir mucize gibi teni güzelleştirdi

dedi

Tesiri âdeta sihirli oldu. Bir kaç gün zarfında yüzümdeki küçük çizgi ve buruşukluların kaybolduğunu gördüm ve iki üç hafta sonra kendimi âdeta on yaş gençleşmiş buldum. Bir doktor demişti ki, «Biocel» cevheri bir Viyana Üniversitesi profesörünün büyük keşfidir. Bu cevher, şimdi penbe rengindeki Tokalon kremi terkibinde mevcuttur. Bu kremi her akşam yatmazdan evvel kullanınız. Sabahları da beyaz rengindeki Tokalon kremini sürünüz. İki kremin tesiri ile en esmer ve çirkin bir tene bile yeni bir canlılık ve gençlik verir. Cildi beyazlatıp tazeleştirir ve bütün buruşukluklardan kurtarır.

Bayanların Nazarıdikkatine

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edilecektir.

İstanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden:

Bir ay zarfında hanei zevciyete avdet etmesinin ihtarı hakkında mahkemeden istihsal eyledikleri hüküm M. aleyhe tebliğ edildiği ve müddeti geçtiği halde M. aleyh hanei zevciyete avdet etmemiş olduğu cihetle boşanmalarına karar verilmesi hakkında Aleksandra vekili avukat Ahilya Moshos tarafından müekkilinin kocası Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Site De Siri de 12 No. da mukim Panayot Gunaropulo aleyhine mahkememizin 938/606No. lı dosyasile ikame olunan davada: M. aleyhin, gösterilen ikametgâhı terkettiği ve yeni adresi belirsiz olduğu anlaşıldığından H. U. M. K. nun 141, 142 inci maddelerine tevfikan tebliğ olunacak evrakın divanhaneye talikine ve hulâsasının da gazete ile ilânına dair verilen karara tevfikan arzuhal sureti divanhaneye talik edilmiş olduğundan M. aleyh Panayotun bir ay zarfında müracaatla olbaptaki arzuhal suretini tebellüğ etmesi lüzumu ilân olunur. (7530)

İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden.

Hazine tarafından M. aleyhlerden Rauf veresesi ve Mes'ut aleyhine açılan davanın yapılmakta olan muhakemesi sırasında: M. aleyhlerden bulunan (Lâlelide Şaîr Haşmet sokak 44 numarada mukim Rauf vârislerinden Belkise) mahkemece gönderilen davetiyeye verilen meşruhattan ikametgâhı hazırı meçhul olduğu anlaşılmakla mumaileyhe ilânen tebligat ifasına mahkemece karar verilmiş olmakla muhakemenin muayyen olduğu 6 haziran 938 tarihine müsadif olan pazartesi günü saat 14 te mahkemede hazır bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (936/533

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

Nevrozin

varken ıstırab çekilir mi ?

Baş, diş ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün ağrı, sızı, sancılarla nezleye, romatizmaya karşı

Nevrozin

kaşelerini alınız

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İSMİNE DİKKAT.

Taklitlerinden Sakınınız.

stanbul 1. inci İcra Memurluğundan:

Yeminli üç ehlivukuf tarafından tamamına 397 lira kıymet takdir edilen Eyüpsultanda Camiikebir mahallesinin Ortabostan sokağında atik 25 cedit 17 numaralı evsafı aşağıda yazılı hâlen 19 numaralı Apti hanesinin bahçesi olarak kullanılan arsadır.

Sahası: 159 metre murabbaıdır.

Hududu: Sağ tarafı binbaşı Veliyüddin hane ve bahçesi sol tarafı Abdi Efendi hane ve bahçesi arkası Çiçekçi Yusuf bahçesile mahduttur. İşbu arsa açık artırmaya vazedilmiş olduğundan 8/6/938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci artırması icra edilecektir. Artıma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ini bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son artıranın taahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün müddetle temdit edilerek 23/6/938 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak ikinci açık artırmasında artırma bedeli kıymeti muhammenenin % 75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılır. Satış peşindir. Artırma maya iştirak etmek istiyenlerin kıymeti muhammenenin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicilli ile sabit olmıyan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, tenviriye,, tanzifiyeden mütevellit belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf tavizi bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenler ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak artırma şartnamesi ile 937/4828 numaralı dosyaya müracaatla mezkûr dosyada mevcut vesaiki görebilecekleri ilân olunur. 937/4828

TARAĞA İSYAN EDEN SAÇLAR

Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı itaate alıştırınız.

Bunun en iyi çaresi

PERTEVBRİYANTİNİ

Kullanmaktır.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I— 11/IV/938 tarihinde eksiltmesi tehir edilmiş olan şartname ve projesi mucibince İzmirde yaptırılacak Tütün Bakım ve İşleme Evi inşaatı yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

II— Keşif bedeli 676.960 lira 83 kuruş ve muvakkat teminatı 30.828 lira 43 kuruştur.

III— Eksiltme 20/VI/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günji saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarfların ayni günde en geç saat 15 e kadar adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

IV— Şartname ve projeler 33.85 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesile Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V— İsteklilerin mühendis veya mimar olmaları ve yahut bir mühendis veya mimarî inşaatın hitamına kadar daimî olarak iş başında bulunduracağına dir aralarında teati edilmiş noterlikçe tasdikli bir taahhüt kâğıdı ile Nafıa Vekâletinden alınmış asgarî 200.000 liralık bu gibi inşaat yaptıklarını gösterir bir müteahhitlik vesikasını eksiltme gününden en geç üç gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesika ile 5 inci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların münakasa günü en geç saat 15 e kadar adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. «2577»

***

I— İzmirde şartname ve projesi mucibince yaptırılacak tütün bakım ve işleme evinin temel kazıkları işi 11/IV/938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

II— Keşif bedeli 87265 lira 50 kuruş ve muvakkat teminatı 5613.27 liradır.

III— Eksiltme 20/VI/938 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar ayni günde en geç saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

IV — Şartname ve projeler 4.36 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesile Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V— Fennî şartnamede izah edilen esaslar dairesinde yapılacak olan temel kazıkları işi Franki, Rodiç, Stern, Simples, Brechtl, Abolorenz, Miharlis, Mast ve sair firmaların usul ve sistemlerine veya bunlara mümasil sistemlere göre yapılacaktır. Eksiltmiye iş tirak etmek istiyen firmaların fennî tekliflerini münakasa gününden 10 gün evveline kadar tetkik edilmek üzere İnhisarlar Tütün İşleri Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

VI— İsteklilerin bir mimar veya mühendis olmaları ve yahut bir mühendis veya mimarî inşaatın hitamına kadar daimî olarak iş başında bulunduracağına dair aralarında teati edilmiş noterlikçe tasdikli bir taahhüt kâğıdı ile Nafıa Vekâletinden alınmış bu gibi işleri yaptıklarını gösterir müteahhitlik vesikasını eksiltme gününden en geç üç gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VII— Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile VI ıncı maddede yazılı eksiltmiye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflar yukarıda yazıldığı üzere eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. «2578»

Beyoğlu üçüncü sulh hukuk hâkimliğinden:

Mahkememizin 938/879 sayılı dava ile Eğrikapıda Fethi Çelebi mahallesinde Kirim caddesinde 34 No. lı evde oturan Haralambos Nonis vekili avukat Ahilya Moshos ve K. Gökkas tarafından Şişlide Kâgıthane caddesinde 74 No. da bakkal Evangel ve İstavro ve saire aleyhlerine açılan izalei şuyu davasından dolayı dava edilenlerden Evangelin gösterilen yerde bulunamadığı ve ikametgâhının meçhul bulunduğu şerhile mübaşiri tarafından davetiyesi bilâtebliğ iade kılınmış olmakla bittalep usulün 141 ve müteakip maddeleri mucibince ve bir buçuk ay müddetle ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş ve bu baptaki muhakeme 22/6/938 tarihine müsadif çarşamba saat 10,30 a bırakılmış olduğundan dava edilen Evangelin bizzat veya bilvekâle mahkemede bulunması ve aksi takdirde hakkında gıyaben muhakemeye devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7529)

Zührevî ve cild hastalıkları

Dr. Hayri Omer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 133 Telefon: 43595.

Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Eskişehir Hava okulunda yaptırılacak yatakhane inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Bu inşaatın keşif bedeli 375151 lira 90 kuruştur. Eksiltme 9/Mayıs/938 Pazartesi günü saat 15 de Ankara'da M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İlk teminat 18756 lira 10 kuruştur. Şartname keşif ve projeler 18 lira 76 kuruşa M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte idarî şartnamenin 4 üncü maddesinin «F» fıkrasında yazılı belgelerle birlikte teklif mektublarını ihale saatinden behemhal bir saat evveline kadar Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. «819» «2199»

Sahip ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE...
SON TELGRAF MATBAASI

HİÇBİR BAŞLANGIÇ KOLAY OLMAMIŞTIR

Lâkin servetinizin için sağlam bir temel, bir Bankaya yatırılan paradır

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

HOLANTSE BANKA ÜNİ N.V.

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

İhale günü talibi çımkayan Sarılimiye kışlasının hamam kapıniyle giyinme mahallinin çökmekte olan çatısının bir kısmı tamir edileceğinden pazarlığı ihalesi 13/Mayıs/938 cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 879 lira 60 kuruştur. İlk teminatı 66 liradır. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2371)

***

İstanbul komutanlığı birlikleri hayvanatı için satın alınacak 80000 kilo yulafın kapalı zarfla ihalesi 16/Mayıs/938 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 5400 liradır. Şartnamesi teminatı 405 liradır. Şartnameyi hergün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupariyle beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerinde yazılı vesikalariyle ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. (2372)

KİRALIK FIRIN

Pangaltı, Hamam sokağında Frenk mezarlığı karşısında Beyoğlu İstiklâl cad. 437 No. Abtual mağazasında Bay Hovgimyana müracaat